

Església oberta al món digital

P. 24-27

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 3, 8-13)

Recursos per veure en línia misses
i celebracions arreu del món

Entrevista al
mercedari ULISES
GUTIÉRREZ,
arquebisbe de
Veneçuela

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte
Tel. 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

DEL 23 AL 30 DE NOVEMBRE

PALAUS MINOICS I MONESTIRS DE CRETA

DEL 3 AL 13 DE DESEMBRE

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Camí de fe, cultura i història

DEL 10 AL 14 DE DESEMBRE

Pessebres als ALPS ITALIANS

DEL 28 DE NOVEMBRE AL 2/3 DE
DESEMBRE

Llums de Nadal a NOVA YORK

DEL 12 AL 24 DE GENER 2019

Festes de Lalibela - ETIÒPIA

DEL 24 AL 29 D'ABRIL 2019

Pasqua ortodoxa al LÍBAN

DEL 27 DE DESEMBRE 2018 AL 3 DE GENER 2019

EGIPTE: Creuer especial de Cap d'Any pel Nil

Club⁺amics

Organització tècnica

Ruth Travel GC 1478

Noves tecnologies i interioritat

Cada vegada són més grans les oportunitats que per al conreu de l'espiritualitat i de la vida interior ens ofereixen les noves tecnologies: gràcies a elles avui podem participar de les eucaristies i les pregàries en llocs físicament molt allunyats, ens permeten visitar catedrals i santuaris d'arreu del món a qualsevol hora, encarregar misses, fer arribar els nostres donatius, oferir una espelma, o rebre el consell d'un expert. Molts seglars i els bisbes, sacerdots i diaques que estan al seu servei, avui resen l'Ofici Diví a través dels telèfons mòbils, molt més lleugers i àgils que els gruixuts breviaris convencionals. Quantes vegades els pares o els avis que no s'han pogut desplaçar físicament a un altre país han pogut seguir per *skype* en temps real i amb emoció el casament dels seus fills o dels seus nets! Les noves tecnologies ens permeten un ventall de possibilitats d'espiritualitat i vida interior d'abast insospitable: n'oferim un bon ventall en el Primer Pla de la mà del nostre veterà col·laborador Joan Pallarès-Personat.

Sabem també que les noves tecnologies poden afavorir l'individualisme, ens poden fer caure en una cultura de la pantalla, com denuncia el filòsof Josep Maria Esquirol, o fins i tot poden arribar a fer-nos viure en un món virtual

allunyat del quotidià. També poden contribuir a obrir una bretxa entre generacions: entre les persones connectades i les exconnectades. Poden portar els avis a pensar que el món dels seus nets ja no és el seu món. I certament no hi ha res com la presència física: mai res no podrà substituir la visita presencial a l'església, la mirada als ulls d'un germà, l'abraçada de pau, el contacte personal i directe amb la comunitat. Però també els beneficis que les noves tecnologies aporten a persones grans, malaltes o impedides han estat i són immensos.

Així com avui hi ha ofertes d'estudis semipresencials, hem de saber trobar un equilibri entre els nostres viatges per les xarxes i aquells que fem tocant de peus a terra. Com afirma amb saviesa el llibre de l'Eclesiastès, hi ha un temps per a cada cosa. És urgent que els pares estiguin capacitats per ajudar els fills a administrar correctament l'ús dels dispositius electrònics. Però aprofitem també allò que la ciència i la tècnica ens ofereix per conrear el nostre interior i esdevinguem persones físicament connectades i bons connectors.

Contingut

- 03**
Editorial
- 05**
La setmana
- 06**
Opinió
- 08**
En primer pla
- 12**
Opinió
- 15**
Vida eclesial
- 24**
Reportatge
- 28**
La veu dels pastors
- 30**
Bíblia
- 32**
Litúrgia
- 34**
Espai lectors
- 36**
Cultura
- 39**
Laudato Si
- 41**
Cultura
- 46**
Agenda
- 47**
Des del carrer

Lleida recorda els migrants i refugiats

PÀGINA 18

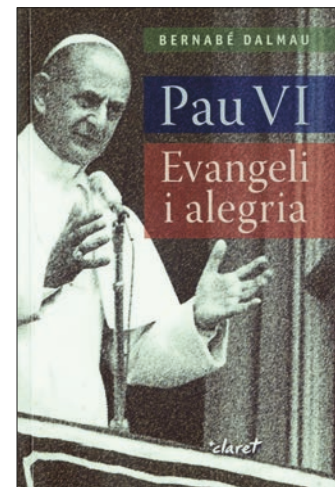

16
El Sínode dels bisbes, ja en marxa

Una mirada jove i escolàpia del Sínode

PÀGINA 22

Completada la trilogia sobre Pau VI

PÀGINA 36

38
Nou curs acadèmic de la URL

La setmana en tuits

MERCEDES DE LA TORRE @MERCEDESDELAT

Periodista, corresponsal a Itàlia i el Vaticà

Comença a Roma el @synod2018 (sobre els joves, la fe i el discerniment vocacional), acabarà el 28 d'octubre

ÒSCAR LLENA @OSCARLENA

Estudiant de Periodisme

Avui comença el @synod2018 dedicat als joves i la fe. L'assemblea de bisbes dona enguany més importància que mai al que pensem els joves de l'Església i els dubtes que ens pot generar. Ja va anunciar el Papa que vol escoltar els joves, de tota mena

HELENA MALENO GARZÓN @HELENAMALENO

Periodista i investigadora

Riace és un poble italià admirat al món per l'acollida de persones migrants. Ahir el seu alcalde va ser detingut per haver-se enfrontat a Salvini. Les clavegueres d'Interior ens persegueixen als defensors dels drets europeus

XISKYA VALLADARES @XISKYA

Religiosa de Puresa de Maria

Agraeixo a monsenyor Taltavull la confiança que m'ha dipositat en encarregar-me Justícia i Pau de la diòcesi de Mallorca. Us demano que m'hi ajudeu. «El bisbe Taltavull col·loca onze dones a la cúpula de la diòcesi de Mallorca»

Zoom

EDUARD BRUFAU

A començament de setembre va tenir lloc a El Paso, al límit entre Mèxic i els Estats Units, l'acte ecumènic «La fe a la frontera». Representants de diverses Esglésies, entre ells el bisbe catòlic de la ciutat, Mons. Mark Seitz, van pregar a la barrera que separa tots dos països. Es va recordar la dignitat de tota persona humana i la importància de mantenir unides les famílies que es veuen obligades a fugir de la seva terra.

Escoltat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Coordinador d'informatius

L'organista del Papa

Joan Paradell, organista de la Capella Sixtina i de les celebracions públiques del Papa, parlava de la seva experiència el 2 d'octubre en el programa *Temps de diàleg*, que s'emet els dimarts a les 19.30 h. Aquest laic igualadí de 62 anys, que ja va estudiar a Roma des del 1973 a partir de la seva relació amb Valentí Miserachs, exerceix aquest important ministeri musical des del 2011, primer amb Benet XVI i ara amb Francesc. Deixeble de Montserrat Torrent, Paradell va ser tres dies a Catalunya, convidat per la Fundació Pro Música Sacra de Granollers, on va actuar en un brillant concert el 30 de setembre a la parròquia de Sant Esteve.

Durant l'entrevista, l'organista del Papa assegurava que l'actual Pontífex «és, en el tracte de tu a tu, exactament igual com el veiem públicament». Entre les seves vivències, destacava «el moment en què Benet XVI comunicava la seva renúncia» l'11 de febrer del 2013. «Estava a punt de tocar el cant final dins la litúrgia pròpia del Consistori de Cardenals, quan va fer seure tothom. Recordo que ens miràvem, mentre jo era davant l'orgue, i va ser un gran impacte», explicava.

L'efemèride de la setmana

19 d'octubre del 1947: coronació solemne de la Mare de Déu de la Salut, patrona de Sabadell.

JESÚS RENAU
Jesuïta

Hem de buscar Déu en la vida, en l'amor i en la relació

PENSANT-HO MILLOR

Crec en Déu... i tu?

Quan et vaig preguntar qui era el déu en el qual no podies creure vas restar en un silenci semblant a aquell que no entén la pregunta i em vas dir: «Doncs jo no puc creure en Déu, aquell que heu definit com a infinitament just, bo i provident, infinitament totpoderós, que ha fet el cel i la terra, que premia els bons i castiga els dolents... en fi aquell que en dieu Déu...»

Et responc: què et semblaria, amic Joan, si pel teu aniversari t'enviés un correu que digués: «Al meu amic, animal racional, dotat de cos i esperit, lliure i condicionat, únic i irrepetible, encara viu...»? Segur que pensaries que t'estic prenent el pel, no tant perquè aquesta definició no tingui la seva veritat, sinó perquè tu ets el Joan, bon amic, amb qui compartim molts ideals, opinions, i ens lliga una història...

De forma semblant, la definició que has donat de Déu té la seva veritat, però Ell mateix s'ha anat revelant com a Pare, com a Amic, com a defensor dels pobres i descartats, ha entrat a la nostra història. En Jesús s'ha manifestat, capaç de patir i acompanyar, és present en la història humana, actiu, inspirador i transformador dels cors....

No cerquis Déu en les elaboracions abstractes, sinó en la vida,

en l'amor, en la relació. Ell sap molt bé què significa la relació d'estimació; tan bé ho sap, que Ell mateix es relaciona amb nosaltres. És únic, t'allibera i t'estima. Per dir-ho d'alguna manera, Ell mateix és dins seu relació d'amor i font de vida que dona la clau del seu Nom.

El seu Nom és: Pare-Fill i Sant Esperit.

UN NOU LLINDAR

Montini i Romero, servents fidels

SEBASTIA
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

La fe ha dirigit les gestes més importants de la història, les que l'han feta avançar encara que sigui sense adonar-nos-en

La fidelitat és el gran valor i la fe pot moure muntanyes. Segurament tots som conscients i potser protagonistes de canvis forts que hem viscut gràcies a la fe o hem après del testimoni creient d'altres. La fe ha dirigit les gestes més importants de la història, les que l'han feta avançar encara que sigui sense adonar-nos-en. No han estat les guerres, ni els poderosos, ni els qui viuen de la fama o de l'èxit, ni els dictadors, ni els impostors, ni els corruptes, ni els violents. No són aquests els qui teixeixen la vertadera història. El camí dels senzills, dels servents fidels, de la pobresa, de l'amor i la resistència no violenta, el seu testimoni silenciós o explícit han estat més forts.

Entre tants testimonis del nostre temps, la nostra mirada una vegada més es fixa en dos d'ells, als quals l'Església reconeix la santedat i aquests dies són canonitzats.

El bisbe Òscar Romero del Salvador veu clar que no poden servir mai el poble ni l'Evangeli els autosuficients, els orgullosos, els qui per tenir-ho tot menyspreen els altres, els qui diuen que no tenen necessitat ni de Déu. «Sense po-

bresa d'esperit —deia— no hi pot haver abundància de Déu.» Estimava entranyablement el seu poble i servint-lo a ell va donar la vida. Un bisbe pastor, un home de fe que amb el seu testimoni de fidelitat, com tants altres, està cridant a l'estimació, a la reconciliació, a la justícia, a l'amor, a la solidaritat enmig d'una humanitat enfangada en la violència. Un sembrador de pau.

El papa Montini, Pau VI, l'altre canonitzat pel papa Francesc, ens és també un autèntic model de fidelitat. És l'home del Concili Vaticà II que, amb mà forta i actitud valenta, va voler que l'Església fos experta en humanitat i es decidís a fer realitat una de les més grans posades al dia de la història. L'anunci de l'Evangeli, una Església en diàleg amb el món, l'opció pels més pobres. Tenia clar que «la gent d'avui escolta més de grat els testimonis que els mestres i, si escolta els mestres, és perquè són testimonis». Servent fidel i creïble, un pastor universal que s'ha fet estimar.

Connectats a la missa

**La xarxa permet participar
en cerimònies en indrets remots**

Cada dia es pot seguir per internet la missa conventual de Montserrat.

Les noves tecnologies permeten un ventall de possibilitats d'espiritualitat i vida interior d'abast insospitable

Les noves tecnologies, aparentment fredes, permeten un ventall de possibilitats d'espiritualitat i vida interior d'abast insospitable, en especial per a les persones que disposen de temps o per als qui viuen en certa solitud.

Mai res no podrà substituir la visita a l'església, aliment que manté la flama encesa i ens relaciona amb els altres. Tots sabem que la brasa tota sola, a poc a poc, s'apaga, i l'esperit de comunitat és de gran ajuda. Amb tot, avui dia internet permet connectar-se a qualsevol hora, ni que sigui una estona en la solitud de casa, o fins i tot en un moment de recés a la feina, durant la pausa del cafè, quan sigui, i no només pregar, sinó també «participar» en cerimònies en indrets ben remots.

Cada dia podem seguir la missa conventual des de Montserrat, a través d'internet: www.montserratcomunicacio.cat. La mateixa eucaristia que els diumenges al matí transmet Ràdio Estel. La resta del dia i per una càmera connectada a través de la pàgina web de l'abadia de Montserrat, podem contemplar a qualsevol hora i «veure» què passa a la basílica montserratina, o fer les nostres pregàries davant de la Moreneta.

També des de fa poc és possible seguir la missa de la catedral

de Barcelona des de la pàgina catedralbcn.org. Ràdio Estel transmet la missa el diumenge a les 19 h, des de la seu barcelonina, però a través de la pàgina web hi ha moltes més eucaristies que podem seguir diàriament o dominicalment.

Una altra pàgina, www.skylinewebcams.com, mitjançant una càmera fixa transmet, tot el dia, des de Pàdua, a Itàlia, l'Ara de Sant Francesc, mentre una altra d'instal·lada al cor enfoca tota la nau de la basílica. Connectant-nos-hi podem pregar així al sant, però a través del so, també sentirem les eucaristies, en italià, i els rosaris que igualment podem seguir en imatge. Només cal esbrinar els horaris. Fins i tot podem assistir mitjançant la tecnologia a un casament o a un bon concert.

Sense sortir d'Itàlia, una càmera ens deixa seguir l'interior de l'església de Santa Bàrbara, a Salento, a la Pulla. A la de Sant Antoni de Pàdua, a Omignano Scalo, a Salern. Un parell de càmeres són a l'interior del santuari Avvocatella. També n'hi ha una al santuari de Sant Francesc i Sant Antoni, a la població de Cava de Tirreni, també a prop de Salern, no gaire lluny de la de Sant Joan Baptista a Cardile.

A les diferents pàgines web dels temples podem consultar els horaris de les celebracions. Ara bé, a la

Les noves tecnologies permeten participar en la pregària sense sortir de casa.

pàgina skylinewebcams, més de tres-centes càmeres fixes a Itàlia ens permeten contemplar portals d'esglésies i observar, quan s'escauen, cerimònies exteriors, com la benedicció de Rams o alguna processó.

Un exemple és el santuari del Pare Pius, a Sant Giovanni Rotondo; el Duomo de Milà, o la catedral d'Orvieto. També podem fer el badoc mirant, en directe, com s'amunteguen els turistes a la Fontana di Trevi o qui transita per un solitari corriol de les Dolomites, amb un paisatge impressionant.

Però skylinewebcams.com abasta molts més països del món. De l'Estat espanyol hi ha unes setanta càmeres, la majoria a platges de moda. De l'estat francès només en té una d'encarada a la Torre Eiffel, com Portugal i molts països, mentre que de la petita illa de Malta té 67 càmeres, entre elles a l'interior de la parròquia de Naxxar, la de Santa Marija Assumpta a Zebbug, i l'altar de Visitació de Nostra Senyora Gozzo, a la basílica de Gharb, si bé seguir la litúrgia en maltès ens serà més difícil.

La càmera d'Israel, única, ens

ofereix la imatge del Mur de les Lamentacions (des de fa temps amb les obres incloses i els paletes treballant-hi amb un soroll ensordidor durant el dia).

Lourdes i Fàtima

El santuari de Lourdes ofereix a través de www.lourdes-france.org/es/tv-lourdes imatges en directe. Generalment, ens acompanya la de la Mare de Déu a la Cova de Massabielle, envoltada de pelegrins, però també transmet l'eucaristia des del santuari, de manera que podem fer-hi, fugaçment, el nostre personal pelegrinatge marià en qualsevol moment. A més, la web permet fer un donatiu, encendre un ciri o oferir una missa.

[Www.fatima.pt](http://www.fatima.pt) és una altra possibilitat, a l'estil de Lourdes. La mateixa pàgina permet conèixer els horaris de pregàries i de celebracions al santuari de Cova d'Iria, a Portugal. Medjugorje, al seu santuari de la Mare de Déu, a Hercegovina, a través de centromedjugorje.org/medjugorje-en-directo pot ser

una altra de les possibilitats, com a Guadalupe, a Mèxic, amb www.voluntad.tv.

wwitv.com/tv_channels/38.htm o altres enllaços com ara www.youtube.com/watch?v=oPFvb8VfvAk permeten, en streaming, rebre a casa imatges des del Vaticà, seguir l'àngelus, o passejar-nos per la plaça de Sant Pere. També ens permet escoltar i veure el Sant Pare en directe, tot un luxe que podem viure sense sortir de casa.

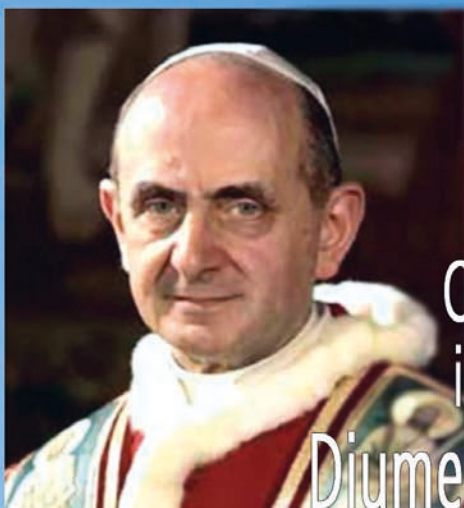
Resseguint la xarxa segurament podem trobar-hi més ofertes. Vist que no és una instal·lació gaire costosa, seria del tot desitjable que, tal com avui podem «peregrinar» a Montserrat, Lourdes o a Pàdua i compartir uns moments les oracions dels pelegrins reals, altres santuaris recollissin la iniciativa.

Fer un recés al llarg del dia, ni que sigui d'uns minuts, a alguns dels nostres santuaris més volguts, o «escapar-nos» a Lourdes, Fàtima o Assís, és una cosa que avui tenim a l'abast. Fer-ho possible no és tant un problema de recursos com de voluntat. És evident que les noves —o ja no tan noves— tecnologies donen molt de si en el camp espiritual.

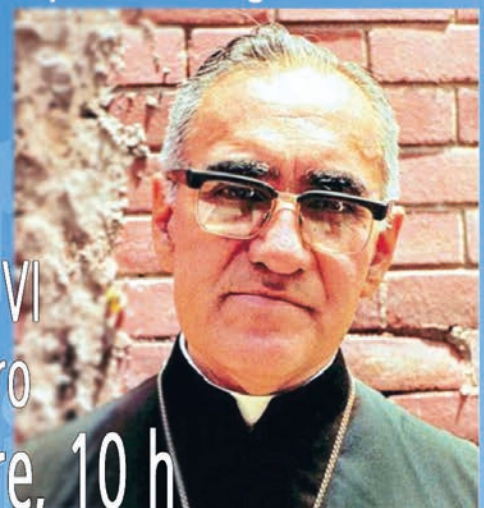

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

Canonització de Pau VI
i Mons. Òscar Romero
Diumenge 14 d'octubre, 10 h

SEGUEIX-NOS

Barcelona 106.6 / Tarragona 100.6 / Girona 103.4 / Lleida 91.5 / Catalunya Central 93.7 / Vic 98.4
Tortosa 90.1 / El Garraf 96.8 / La Cerdanya 104.4 / La Seu d'Urgell 105.0 / Andorra 107.5

ÁNGEL RODRÍGUEZ VILAGRAN

Doctor en Periodisme i Ciències de la Comunicació

Segons la consultora laboral Infojobs, i gràcies a una enquesta realitzada a mil empreses, un 51% de les empreses de l'Estat consulta els perfils dels candidats abans de contractar-los: Facebook, LinkedIn, Twitter i Instagram són, en aquest orde, les xarxes més «rastrejades». Cal tenir en compte aquesta dada: un 22% de les empreses ha deixat d'acceptar un candidat per culpa de les publicacions que ha fet. Els motius, segons el meu punt de vista, poden ser diversos: imatges no adequades, llenguatge barroer, tipus de gustos o aficions, idees polítiques o fins i tot esportives... Cal tenir-ho present.

D'altra banda, un 81% dels espanyols s'informa de la reputació de

PUNT DE VISTA

Ser prudentes a les xarxes socials

l'empresa a la qual li agradaria treballar a través d'internet. Un 70% assegura que ha descartat apuntar-se a una oferta o acceptar la feina per culpa de la mala reputació.

Avui les xarxes socials són autèntics aparadors. Si tenim els perfils oberts, és a dir, accessibles a tothom, correm el risc que es conegui la nostra vida personal i social sense adonar-nos-en. D'una banda, té un aspecte positiu: implica ser prudentes en allò que publiquem. Això comporta ser ben educats,

Si tenim els perfils oberts, correm el risc que es conegui la nostra vida personal i social sense adonar-nos-en

utilitzar un llenguatge gramaticalment correcte, demostrar la nostra saviesa... En moments de tensió política o esportiva, ens serà necessari no fer anar els dits més de pressa que el seny perquè ens hi juguem, mai millor dit, una targeta vermella.

Les publicacions ens poden ajudar a vendre la nostra imatge i coneixements. Un post al Facebook o una piulada al Twitter o un article al nostre blog personal sense cap falta ortogràfica poden ser una arma molt positiva. Però, d'altra banda, caldrà preguntar-nos també si és ètic que una foto nostra en una manifestació de l'11 de setembre o del 12 d'octubre pugui ser motiu per ser rebutjats per una empresa que no comparteixi el nostre ideal polític, malgrat les nostres aptituds acadèmiques i professionals.

LA SAL DE LA TERRA

Mare de Déu de la Mercè, doneu-nos la llibertat

Fa 800 anys sant Pere Nolasc, un jove comerciant de teles, va fundar un orde religiós amb l'objectiu de redimir els cristians captius dels musulmans. El nou orde es posà sota la protecció de la Mare de Déu, que com a do i regal compassiu oferia la misericòrdia o mercè de la llibertat. D'aquí l'advocació de Maria de la Mercè de Redempció de Captius. Els membres de l'orde viatjaven demanant almoïna per pagar el rescat dels captius, fins i tot alguns van entregar la pròpia vida a canvi de la d'un presoner.

Avui dia l'orde dels mercedaris

Els voluntaris de la pastoral penitenciària del bisbat de Tortosa vam fer una vetlla de pregària a la parròquia del Roser

continua ben viu i segueix el carisma que en va inspirar la fundació i la vida d'aquells primers germans. La falta de llibertat, l'esclavatge i la captivitat són encara presents en la vida de moltes persones: els interns als centres penitenciaris que malden per recuperar la pau interior, la reconciliació amb ells i amb les seves víctimes, que lluiten per no perdre l'esperança que una vida en normalitat és possible; les noves captivitats dels que han hagut de deixar enrere casa seva i no se senten integrats als nous països d'acollida; tants joves lligats per les diferents formes d'addiccions; els qui pateixen la marginació... Però també els que viuen atrapats per l'odi, l'egoisme, la insolidaritat i l'orgull, que esdevenen noves cadenes i noves presons. En tots és el Senyor, que espera també una mirada i una mà estesa, compas-

MARIA BALART ALTÉS

Professora de Secundària

siva i misericordiosa. Els germans mercedaris hi són, al seu costat, de manera directa.

I ens podem demanar, des del nostre compromís de fe, què hi podem fer? Segurament fer presents els versets de Mateu: «Era foraster, i em vau acollir (...) era a la presó, i vinguéreu a veure'm.»

Els voluntaris de la pastoral penitenciària del bisbat de Tortosa vam fer una vetlla de pregària a la parròquia del Roser, el divendres 28 de setembre, per posar en mans de la Mare de Déu de la Mercè l'esperança en la recuperació de la llibertat, la més íntima i personal, la merescuda i justa, de tants germans i germanes que la cerquen per viure amb la dignitat que el Senyor desitja per a tots els seus fills.

SABER ESCOLTAR

Vigilància

Es compara la vida cristiana amb una llavor plantada en el baptisme. La vida s'inicia amb una llavor. I ha d'anar creixent i madurant en el batejat. Una llavor que ha d'esdevenir un arbre robust. En el baptisme, Déu ens regala les virtuts de la fe, de l'esperança i de la caritat. Dons que queden sota la nostra responsabilitat. La creixença és el ritme de l'edat i succeeix amb la gràcia de Déu. Hi tenen un paper primordial l'atenció i la vigilància.

El cristià ha de tenir el cor obert, la sinceritat i la responsabilitat de secundar el do diví. Un batejat ha de ser diligent. No pot restar en la peresa espiritual, creuar els braços i viure en la inèrcia. Desgraciadament, hi ha batejats que sembla que no exerceixin de cristians. Déu

sempre respecta la llibertat humana i l'espera amb els braços oberts. No pas passivament, sinó enviant la seva gràcia a tots. Vol que tots arribem a la salvació.

Hi ha tres actituds, tres realitats evangèliques: 1) L'amo que passa la nit en vetlla, perquè tem l'arribada dels lladres. Es tracta de cautela i precaució; és a dir, *l'estar en guàrdia i mirar al voltant nostre*. 2) El servent que vetlla l'arribada de l'amo; cal que el trobi prompte i treballant, de manera que no sembli un mandrós, un inepte, un dissipat; aquí es posa en relleu *la fidelitat*. 3) Apareix, a l'evangeli, l'esposa que espera l'espòs, referida especialment al llibre veterotestamentari del Càntic dels Càntics; diu Martini que significa «la dona que espera l'estimat del seu

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

cor i la seva vigilància és *l'amor*, el desig; el clam del que crida: "Veniu, Senyor Jesús."»

Aquests tres aspectes els trobem en la pregària de Jesús a l'hort de Getsemaní. Jesús vetlla i prega. Els deixebles, en canvi, dormen. «A Getsemaní, Jesús és el model de la vigilància cristiana, de la precaució, de la fidelitat, de l'amor.» Espera Judes, vol complir el voler del Pare i manifesta el seu amor volent acollir el calze de la passió.

El cristià ha de tenir el cor obert, la sinceritat i la responsabilitat de secundar el do diví

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Tots els que seguim amb interès el futur de l'Església i l'experimentem al nostre entorn, i en coneixem els esdeveniments de fora a través dels mitjans, ens podem deixar influir per ells i aleshores el nostre desencís creix al galop. D'acord amb el que es publica, perquè és el que ven més, la realitat sorprèn i desconcerta. Adoctrina d'acord amb els interessos de l'empresa propietària.

S'ha fet notòriament públic el trist, delinqüent i pecador fenomen de la pederàstia per «gent de missa». S'ha fet pública una cosa que en secret sabíem gairebé tots, sense notorietats i estadístiques enlluernadores. S'ha emfatitzat de manera que hom creu que és l'única realitat

A PROPÒSIT DE...

Clericalisme (2)

que existeix en la història de la Santa Mare Església. Ara bé, en la lletra petita dels telenotícies i en les comunicacions personals que rebem els que estem oberts a la seva catolicitat, sabem que continuen existint les conversions a Crist, també des de l'islam, que hi continuen havent monestirs de vida contemplativa-intercessora, que continuen els bons oficis de Càritas i ONG, i que continuen existint els perseguits per la fe i els condemnats per professar-la amb valentia. Com dic i repeteixo

L'Església necessita dirigents, recursos humans, treballadors perquè l'home és un ésser social

sempre, els màrtirs són les flors més artístiques, realitats precioses de l'estètica espiritual.

Visc satisfet a l'Església.

Però qualsevol empresa necessita manteniment i logistes. També calen a l'Església, malgrat que els que manen ho ignoren. Es necessiten dirigents, *staff*, recursos humans, treballadors. Això és així perquè l'home és un ésser social. Familiar, veïnal o ciutadà...

Un robatori, un incendi, un terratrèmol o una inundació perjudiquen espectacularment i són fenòmens noticiables. Una mala gerència comporta una disminució de beneficis, però no és notícia.

Al Papa el preocupa vivament la mala gerència i direcció del personal a l'Església. Però aquesta realitat no té cap morbositat i no interessa a ningú. (Continuarà)

SIGNES D'AVUI

El papa Francesc i el Dalai-lama

El papa Francesc i el Dalai-lama són dos líders espirituals, que mereixen respecte i consideració. El Papa és el cap visible de l'Església catòlica. La seva figura jeràrquica aglutina més de mil milions de creients. En el budisme tibetà no hi ha aquesta jerarquia eclesial. A l'islam, no existeix un líder que globalitzi tots els imams. La força de l'Església al voltant del lideratge del Papa és indiscutible, però també té servituds. Qualsevol error a qualsevol nivell eclesial subaltern es relaciona amb el Bisbe de Roma, com passa en el cas de la pederàstia i dels abusos sexuals. Benet XVI i Francesc han actuat amb gran determinació sobre aquest tema. L'afirmació de Jesús és dràstica:

«Al qui fa caure en pecat un d'aquests petits que creuen en mi,

més li valdria que li lliguessin al coll una mola de molí i el tiessin al mar» (Mc 9,42). La pressió sobre l'Església catòlica, a partir de les denúncies que s'han destapat en diferents països, és enorme. L'acusació no s'ha centrat només sobre la pederàstia i els abusos sinó que ha n'ha apuntat també l'encobriment.

Personatges importants del budisme tibetà s'han vist esquitxats per acusacions semblants. El Dalai-lama ha rebut recentment víctimes d'aquests abusos. La premsa ha recollit declaracions seves en les

Sense utilitzar les víctimes, sense hipocresies, sense buscar la morbositat de les audiències

LLUÍS
SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

quals reconeix per primera vegada que coneixia l'abús de mestres budistes «des dels anys noranta». Si el Papa hagués fet unes declaracions similars tremolaria la columnata de Bernini.

La pederàstia i els abusos sexuals s'han d'afrontar amb rigor. A més d'atendre les víctimes, que és la prioritat indiscutible, cal procurar sigui com sigui que aquesta xacra social desaparegui en la mesura que sigui possible. Per això, cal afrontar tots els casos, sense discriminacions i valorant l'hermenèutica de l'època, sense reduir-los a uns col·lectius i oblidant-ne d'altres, sense utilitzar les víctimes, sense hipocresies, sense buscar la morbositat de les audiències. Sempre amb veritat, amor i llibertat.

VICTÒRIA
MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Aquells records de la meva infantesa al voltant d'una data molt important per a les meves incipients inquietuds, el Domund, han tornat a mi d'una manera nova amb la presència del director mèdic de l'Hospital de Gambo (Etiòpia), Iñaki Alegria.

Vaig tenir l'ocasió de fer de moderadora a la xerrada que va donar sobre la tasca desenvolupada juntament amb Mans Unides al país africà, amb motiu del llançament del web Supermissioner (www.supermissioner.org).

Aquest nom evoca molt als infants d'avui i és una manera nova de presentar una sèrie de problemes del Tercer Món i les terribles diferències que encara es donen en el nostre. Quan l'Iñaki ens deia que el fet d'haver nascut a Barcelona o a Gambo marcava una diferència: un

FINESTRA A LA VIDA

Reflexions amb el «Supermissioner»

part atès en bons hospitals i amb molt poques probabilitats de morir, o un part en condicions tan ínfimes que són poques les probabilitats de viure... ens deixava a tots pensant en aquest món tan injust, i que crea unes diferències tan grans.

Els meus records idíl·lics de les missions quan era petita anaven sempre units a «la conversió dels infidels». La realitat que avui tenim a l'abast a través dels mitjans de comunicació és molt més humana o humanitària, sense deixar d'anhelar una evangelització que faci viure amb la dignitat que ens porta la fe en Jesús.

Salvant les distàncies —que són moltes— també a les grans ciutats podem diferenciar el fet d'haver nascut en un lloc o en un altre per trobar-nos amb realitats d'injustícia que ens aclaparen.

Aquest matí, tractant de consolar una noia que dorm al carrer i

que se sent desprotegida i amb por cada nit, sentia aquesta rebel·lió de la impotència davant de tanta desigualtat.

I ha estat aleshores, per acabar-ho d'adobar, quan hem rebut una petició dels mossos d'esquadra de Ciutat Vella per ajudar a atendre els 22 menors que tenen acollits a la caserna en espera d'un lloc on allotjar-los.

Nois que es convertiran d'aquí uns anys, amb molta probabilitat, en uns nous joves «ni-ni» pels nostres carrers.

Com aturar aquestes injustícies globals?

En aquest món tan injust, néixer en un lloc o en un altre, marca grans diferències

Vida eclesial

Aquesta setmana recollim la inauguració del Sínode sobre els joves i del nou curs de l'Ateneu Sant Pacià, descobrim els Cercles del Silenci de Lleida i recordem el bisbe Carrera

Francesc inaugura l'Assemblea i convida els bisbes a l'escolta

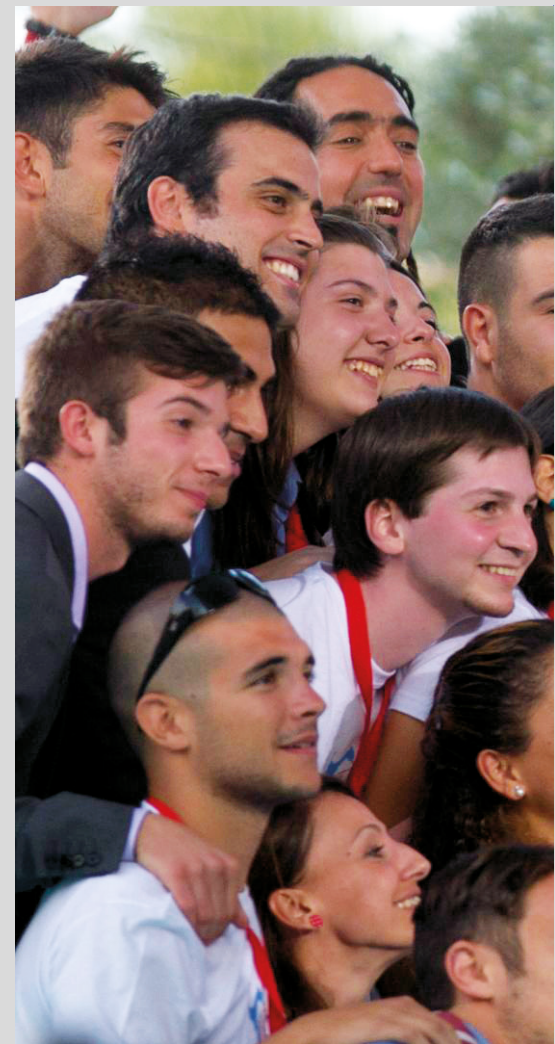
Un Sínode per somiar i encomanar esperança

El Sínode dels Bisbes sobre *Els joves, la fe i el discerniment vocacional* ja està en marxa. A la missa inaugural del 3 d'octubre el Papa demanava als pares sinodals que no es deixin «asfixiar i aixafar pels profetes de calamitats i desventures», i que fossin capaços de «trobar espais per inflamar el cor i discernir els camins de l'Esperit». «Perquè sabem», afegia el Pontífex, «que els nostres joves seran capaços de profecia i visió en la mesura que nosaltres, ja adults o ancians, siguem capaços de somiar i així encomanar i compartir els somnis i esperances que portem als nostres cors».

Francesc va voler donar una «càlida benvinguda» als dos bisbes de la Xina continental que, per primer cop, podien participar en un Sínode: «La comunió de tot l'episcopat amb el Successor de Pere és encara més visible, gràcies a la seva presència.»

El Papa va demanar mirar de cara els joves i les situacions que viuen, especialment la precarietat, l'exclusió i la violència. Ells, va assenyalar, «ens demanen i reclamen un lliurament creatiu, una dinàmica intel·ligent, entusiasta i esperançadora, i que «no els deixem sols» en mans de tants mercaders de la mort que els oprimeixen la vida».

El Pontífex va insistir que els pares sinodals s'escoltin els uns als

altres «per discernir plegats el que el Senyor demana a la seva Església» i els va advertir de la temptació de caure en «posicions eticistes o elitistes».

A la tarda, es va obrir oficialment l'assemblea a l'aula del Sínode del Vaticà. Francesc va dedicar un pensament als joves que participen connectats a través de les xarxes socials perquè «val la pena sentir-se part de l'Església o entrar-hi en diàleg; val la pena tenir l'Església com a mare, com a mestra, com a llar, com a família que, malgrat les febleses i dificultats humanes, és capaç de resplendir i transmetre el missatge etern de Crist».

El Papa va convidar els pares sinodals a parlar amb valentia i a escoltar amb humilitat, tot integrant llibertat, veritat i caritat, ja que «només el diàleg pot fer-nos créixer com a Església, atès que la crítica honesta i transparent és constructiva i ajuda, mentre que la xerrameca inútil, els rumors, les inferències o els prejudicis no».

FRANCESC

«Els joves ens demanen i reclamen un lliurament creatiu, una dinàmica intel·ligent, entusiasta i esperançadora»

«L'obertura a la parla i l'obertura a l'escolta són fonamentals perquè el Sínode sigui un procés de discerniment», va indicar el Pontífex. En aquest sentit, va assegurar que el discerniment «no és un eslògan publicitari, no és una tècnica organitzativa, ni una moda d'aquest pontificat, sinó una actitud arrelada en un acte de fe».

Una Església que escolta és el que vol Francesc, per la qual cosa el primer pas és alliberar-se de prejudicis i estereotips. Una actitud imprescindible per no caure en el risc del clericalisme, va assenyalar.

Finalment, el Papa va animar a «intentar transitar el futur i aconseguir d'aquest Sínode no tan sols un document, sinó sobretot propostes pastorals concretes, capaces d'acomplir la tasca del mateix Sínode, la de fer brollar els somnis, de suscitar profecies i visions, fer florir l'esperança, tancar ferides i despertar a una alba d'esperança que retorni la força a les mans i inspiri als joves la visió d'un futur ple de l'alegria de l'Evangelí».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Pensar i estimar

La majoria coneixem l'inici de l'obra més famosa de Teresa de Jesús, *El castillo interior*. Aquest itinerari espiritual comença amb gran força en afirmar des de la seva experiència personal: «Considerar la nostra ànima com un castell tot ell de diamant o d'un cristall molt clar.» Gran certesa considerar la nostra persona com una cosa tan valuosa i exclusiva com un diamant. Ella sabia que calia entrar en el propi interior per poder conèixer-se i iniciar un veritable camí de creixement.

En els nostres dies vivim una realitat tan moguda i plena de noves idees com ho va ser l'època de santa Teresa. Ella va poder contemplar la seva realitat gràcies a l'evidència del necessari, que és tenir temps de soledat i silenci, de trobada amb l'essencial, sense distraccions, per poder prendre distància de l'entorn més pròxim. Vivim immersos en el món. Com a seguidors de Jesús, volem ser llevats en la massa, sal i llum, vivint en profunditat per oferir al món una manera diferent de viure, perquè «la cosa no rau a pensar molt, sinó a estimar molt; i així, el que més us condueixi a estimar, això feu». Sí, del nostre autoconeixement al nostre fer i viure en el món.

Santa Teresa va reformar el Carmel, viu i ben viu avui, a partir de saber-se habitada, de recórrer les *moradas* del seu castell interior i trobar l'essencial al seu interior. Ens calen persones que des del punt de reconèixer-se habitades, creant aquesta relació, es mostrin fortes en el món i hi semblin valors i virtuts allà on visquin i treballin.

«Perquè si estimem Déu no ho podem saber... però l'amor al pròxim, sí», ja que els fruits són evidents i es propaguen.

ESTHER BORREGO

Lleida

La diòcesi de Lleida recorda els migrants i refugiats

Un silenci eixordador que denuncia i ens consciència

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA
Redacció

El divendres 19 d'octubre CODIAR (Comissió Diocesana d'Ajuda al Refugiat) de Lleida organitza, a la plaça de la Paeria, a les 20.00, un nou Cercle del Silenci per recordar tantes persones que viuen el drama de ser migrants o refugiats.

El 20 de juny passat, coincidint amb el Dia Mundial del Refugiat, CODIAR es va adherir a aquesta iniciativa que es fa a més de 200 ciutats espanyoles. En aquesta primera edició hi va participar el bisbe de Lleida, Mons. Salvador Giménez, i el llavors alcalde Àngel Ros.

Aquest gest pacífic es vol repetir una vegada al mes, a la mateixa hora, per «recordar totes aquelles persones que han hagut de fugir del seu país, moltes de les quals encara continuen el seu viatge, o bé es troben en procés d'asil», explica a *Catalunya Cristiana* Eva Jorge, tècnica de la Delegació de Missions de Lleida i secretària de CODIAR.

Cada Cercle del Silenci el lidera una entitat que es proposa des de CODIAR. Això suposa que «ells són els encarregats de dur a terme l'acte en si, de redactar el manifest, el que volen dir i el per què en aquest moment», assenyala Jorge. I afegeix: «I com la mateixa paraula indica, la gent que ho vol es congrega en cercle, en silenci, encenem una espelma, que simbolitza cadascuna de les persones que han hagut de fugir, i escoltem el manifest. Després es fa una estona de silenci. És una activitat en què la gent s'hi està una estona, se'n va, gent que passa pel carrer s'hi afegeix...»

Es podria resumir com «una

acció no violenta en solidaritat amb els immigrants i que apel·la a la consciència dels que fan les lleis, d'aquells que les apliquen i d'aquells en nom dels quals són fetes».

Simbologia del silenci

El silenci és impressionant. Eixordador, fins i tot. O, com diu Eva Jorge, és «trencador». Una cosa que contrasta precisament a la nostra societat. En aquest sentit, practicar el silenci «vol ser una interpel·lació a la dignitat de tots els nostres conciutadans i a les nostres autoritats».

A la secretària de CODIAR li agrada citar el franciscà francès Alain Richard, «un autèntic mestre a posar en marxa accions no violentes des del 1970»: «Convoquem un temps d'interioritat per prendre consciència a favor de les persones sense papers.»

Els Cercles del Silenci són una acció de denúncia i de conscienciació sense violència. CODIAR

EVA JORGE

«Els Cercles del Silenci volen ser un gest pacífic permanent de denúncia de la vulneració creixent dels drets de les persones immigrants»

Al primer Cercle del Silenci hi va participar el bisbe Giménez i l'aleshores alcalde de Lleida, Àngel Ros (a la seva esquerra).

pretén que la gent també faci seus aquests objectius: «Que després cadascú vegi com ho trasllada a la seva vida diària, però sempre pacíficament, amb actitud de respecte i aplegant persones de confessions, cultures o ideologies diferents. El nostre objectiu és fer una acció accessible a tothom en una actitud de respecte davant de qui pateix com

a conseqüència d'aquestes lleis injustes.»

La primera edició dels Cercles del Silenci a Lleida és valorada positivament perquè les persones s'hi han implicat, se n'ha fet una bona difusió i ha arribat a moltes institucions i entitats de la ciutat de Lleida.

Amb el nou curs, CODIAR aposta per continuar amb aquestes concentracions, amb el mateix format, un divendres al mes. Per a Eva Jorge, la idea és «obrir el cercle a poc a poc i que cada vegada s'hi puguin adherir més entitats, persones, institucions... en favor de la causa i la denúncia de la vulneració dels drets de les persones migrants».

Ens plantegem una qüestió: quina incidència pot tenir aquesta iniciativa en l'opinió pública i en els centres de decisió de poder? Per a la secretària de CODIAR, «els Cercles del Silenci volen ser un gest pacífic permanent de denúncia de la vulneració creixent dels drets de les persones immigrants i ajudar a prendre consciència de la situació d'extrema injustícia que molts immigrants pateixen arreu del món, a Europa i també a Espanya. Tot el que pugui "tocar" la consciència dels qui poden canviar les coses, des de CODIAR hi treballarem i hi seguirem apostant».

Un gest petit que segur que pot canviar els cors. Més informació sobre els Cercles del Silenci: codiarlleida@gmail.com, tel. 695 807 899 (de 10.00 a 13.00 i de 15.00 a 17.00).

+ **CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- L·LICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de

Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

Barcelona

El bisbe Carrera visqué el programa actual del papa Francesc

CARDENAL LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH
Arquebisbe emèrit de Barcelona

Enguany commemorem el desè aniversari de la mort de l'estimat bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera i Planas. El bisbe Joan va viure amb senzillesa i joia l'Evangeli de Jesús. Per a ell, era veritablement una bona notícia que orientava tota la seva vida. L'Evangeli el portà a donar-se constantment i posar-se al servei de les realitats eclesials i de la societat, ben conscient que l'Església viu en el món i ha de realitzar la seva missió i el seu servei enmig del món.

El nostre estimat bisbe Joan Carrera es va avançar al programa que el papa Francesc assenyala en el seu document *Evangelii gaudium*, que consisteix fonamentalment en una reforma de l'Església i de tots els seus membres per tal d'evangelitzar, que és allò pel qual Jesucrist ha fundat l'Església.

En les moltes converses que tinguérem en els anys que em va ajudar a mi i a la diòcesi com a bisbe auxiliar, en les seves intervencions en les reunions pastorals, com també en el treball conjunt a la diòcesi fins que em nomenaren bisbe de Tortosa, compartíem aquesta actitud que Francesc proposa a tota l'Església de ser una Església «en sortida», d'anar on es troba la gent per estar amb els homes i les dones que no s'acosten a nosaltres, per estimar-los i per anunciar-los el *kerigma* de la salvació de Jesucrist,

que ha mort i ha ressuscitat per cadascun dels homes i dones de la humanitat. Recordo que comentàvem que toquem la campana i ve menys gent, cosa que demana sortir i anar a trobar la gent. El bisbe Carrera va practicar aquest enfocament pastoral que proposa el papa Francesc.

En la seva espiritualitat i en el seu estil pastoral sempre va tenir una actitud preferencial pels pobres i certament que pensava i desitjava el que també pensa i desitja el papa Francesc: «Una Església pobre per als pobres» (EG 198). La seva residència també com a bisbe es trobava en una perifèria de la nostra Església barcelonina.

Els escrits espirituals i pastorals del nostre estimat bisbe Joan parlen molt dels pobres, del servei que ha de prestar l'Església als pobres i l'integrar-los plenament al poble de Déu, de treballar per una Església com a hospital de campanya, perquè és samaritana i fa el que fa el seu Senyor, el Bon Samarità. Començà com a rector a la nova parròquia suburbial que ell va crear de Sant Antoni del barri de Llefia, morí vivint a la parròquia perifèrica de Sant Francesc, de Badalona.

Donem gràcies a Déu pel do de la persona i del pastor que fou el nostre estimat bisbe Carrera, i li agraïm a ell el seu testimoniatge i el seu missatge que ens ha deixat com a herència familiar a tots.

En la seva espiritualitat i en el seu estil pastoral sempre va tenir una actitud preferencial pels pobres

CARME MUNTÉ
Barcelona

Barcelona

L'Ateneu Universitari Sant Pacià es consolida després de tres anys d'existència

«Tenim un lloc important en la missió pròpia de l'Església»

La constitució apostòlica *Veritatis gaudium*, publicada el 29 de gener passat, estableix els criteris pels quals s'han de regir les universitats i facultats eclesiàstiques i, en conseqüència, l'Ateneu Universitari Sant Pacià, pulmó intel·lectual de l'Església catalana. «Per a nosaltres és un goig saber que tenim un lloc important en la missió pròpia de l'Església», destaca Armand Puig, rector de l'Ateneu Sant Pacià, citant la *Veritatis gaudium*.

Així doncs, el nou curs acadèmic de l'Ateneu està marcat per l'aplicació de la nova constitució apostòlica. «D'una banda, hem de renovar els estatuts a la llum d'aquest document, però, de l'altra, i més important encara, hem de repensar les funcions de les institucions acadèmiques eclesiàstiques en el marc de la societat, de la cultura i de la universitat actuals», reflexiona Armand Puig, que ha estat confirmat en el càrrec de rector per tres anys més.

Els criteris fonamentals que estableix el document, i que l'Ateneu ja anticipa en el seu funcionament, són

quatre: una proposta acadèmica centrada en la revelació i el *kerigma*; en un diàleg a tots els nivells; en intercanvi entre diverses disciplines i camps del coneixement, i en xarxa entre institucions d'estudis eclesiàstics d'arreu del món.

Curs de consolidació

Fa tres anys que es va instituir l'Ateneu Universitari Sant Pacià i aquest curs és el de la consolidació. Consolidació d'una institució acadèmica que aplega tres facultats (Teologia, Filosofia i Antoni Gaudí), els instituts superiors de Litúrgia, Teologia Fonamental, el CETEM de Mallorca i sis instituts de Ciències Religioses (Barcelona, Girona, Lleida, Mallorca, Tarragona i Vic).

A més, inclou tres càtedres: la Càtedra de Teologia Pastoral Arquebisbe Josep Pont i Gol, creada el 2016, i dues més que es troben en fase de constitució: la Càtedra de Ciència i Fe, i la Càtedra de Pensament i Acció Social de l'Església. Properament també es constituirà el Centre Internacional d'Estudis Avançats Antoni Gaudí i els seus col·laboradors.

Així mateix, el projecte de convertir l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona en Facultat «està molt madur», tal com exposa Armand Puig. «Estem esperant el vistiplau de la Congregació per a l'Educació Catòlica.»

La inauguració del nou curs acadèmic de l'Ateneu Universitari Sant Pacià va ser presidida, el dimecres 26 de setembre, pel cardenal Joan Josep Omella i hi van participar tots els bisbes catalans. El professor Xavier Morlans va impartir la lliçó inaugural: *Esclatxes en el jo impermeable a Déu. La proposta cristiana en un món secular.*

«El projecte de la Facultat de Litúrgia està molt madur. Estem esperant el vistiplau de la Congregació per a l'Educació Catòlica»

L'acte va ser presidit pel cardenal Omella, gran canceller de l'Ateneu, i per l'arquebisbe Pujol, vicegran canceller.

OPINIÓ

Una mirada jove i escolàpia del Sínode

FERRAN AGULLÓ

Antic alumne d'Escola Pia Sant Antoni

Ara fa cosa d'un any vaig sentir la paraula «Sínode» per primer cop. L'Escola Pia de Catalunya va enviar-nos un correu a tres companys de l'escola que al juny havíem fet la Confirmació, convidant-nos a participar en el Sínode Escolapi a Catalunya. Allà ens explicava què era el projecte. El convocava el pare general a totes les províncies amb presència escolàpia i es posava en relació amb el Sínode Mundial dels Bisbes perquè els temes que tracta (els joves, la fe i el discerniment vocacional) són de gran rellevància per a l'orde.

El desenvolupament del Sínode Escolapi a la fase local de Catalunya es va començar a gestar la tardor del 2017. Llavors, es van enviar quatre qüestionaris als responsables de pastoral de l'Escola Pia arreu del territori. La meitat dels qüestionaris tractaven el tema *Els joves i la societat* i l'altra meitat estaven enfocats en *Els joves i la fe*. L'un l'havien de respondre els joves d'entre 16 a 30 anys i l'altre el responien educadors i persones que tracten amb els joves. Els qüestionaris es responien en grup i anaven acompanyats de textos per començar les trobades amb una petita reflexió inicial.

Al llarg de tot el curs es van anar rebent els qüestionaris que omplien la vintena de grups que es van formar arreu de Catalunya. Aleshores, a principis de maig es va fer una trobada amb representants dels grups on es van treballar tots els documents. D'aquesta trobada van sortir les conclusions dels quatre qüestionaris amb les quals després es va confeccionar el document del Sínode Escolapi a Catalunya.

Dels qüestionaris *Els joves i la fe* que van respondre els grups de joves a Catalunya van sortir les re-

Els joves catalans que van treballar el Sínode (l'autor de l'article és el tercer començant per l'esquerra), amb el pare general Pedro Aguado.

flexions següents: la fe serveix per fer camí, tenir esperança; mantenir confiança en la fe ens fa creure en un món millor. Aquesta ens ajuda en moltes coses com ara discernir abans d'actuar i actuar sàviament o ara omplir buits. A més a més, els valors que promou són integrats a la societat i a vegades es troben joves que difereixen en l'origen d'aquests. A continuació els joves van parlar de quines són les formes

Els educadors veuen que els vincles dels joves amb l'Església són febles, en gran part per la falta d'esperança en ella

de viure la fe que més els atrauen. En aquest apartat cal recalcar que a Catalunya va sortir que als joves ens agrada ajudar i tenir respecte. Participar en activitats i grups de tota mena ens fa sentir part de l'Església. Per aquesta raó, els joves van proposar que s'oferissin més activitats d'aquest tipus però també més espais de silenci i ajuda des de l'autonomia dels joves. Finalment, els joves valoraven el paper de l'Església. Aquí van dir que cal que l'Església s'adapti als nous temps. Van dir que hauria de ser més oberta a la societat i apropar-s'hi. Els joves van posar com a exemple que cal donar resposta a les noves opcions de parella i repensar el paper de la dona donant-li un rol amb major igualtat amb el que tenen els homes. Altres propostes que van sortir són que l'Església promogués més activitats aprofitant els espais de què disposa de manera que es faria més present en els entorns dels joves.

Des del punt de vista dels educadors, el més valorat de la fe són

els valors universals que promou. Molts cops aquests no s'identifiquen amb l'Evangelí, però els agrada viure'ls i prendre'ls com a exemple. Igual que els joves, detecten que l'acció social en voluntariats i altres són les formes de viure la fe que més els atrauen i que d'aquesta manera ells viuen més satisfactòriament relacions en l'àmbit social i

familiar. D'altra banda, els educadors veuen que els vincles dels joves amb l'Església són febles, en gran part per la falta d'esperança en ella. Associen l'Església amb una estructura jerarquitzada de la qual ells no formen part, tot i que quan participen en certs grups de joves sí que en formen part.

Amb totes aquestes conclusions incloses al document del Sínode Escolapi a Catalunya un grup de tretze representants ens vam preparar aquest estiu per participar en la fase europea del Sínode Escolapi que es va celebrar a Salamanca a principis d'agost. Joves i educadors d'arreu d'Europa vam compartir cinc dies junts i vam posar en comú tota la feina feta prèviament a les diverses províncies.

En aquesta trobada es va treballar una gran varietat de qüestions i al final van sorgir un reduït nombre de propostes que engloben la major part de necessitats que es van detectar a nivell europeu. Pel que fa a l'Església, des dels joves es va demanar que se segueixi apostant per nosaltres i que cada cert temps se'ns convoqui perquè l'Església evolucioni a mesura que ho fa la societat. També es va proposar que es fessin unes celebracions o pregàries més didàctiques i participatives però sense perdre la profunditat del missatge. Fer veure l'Església oberta i inclusiva per deixar clar que tots en formem part des de l'educació ens va semblar també un pilar molt important en el projecte de futur plantejat a partir d'aquest Sínode Escolapi.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

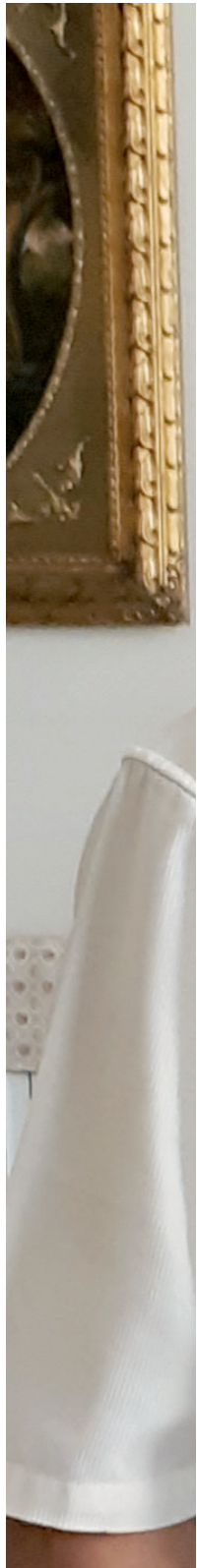

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

**Ulises Gutiérrez, mercedari
i arquebisbe de Ciudad Bolívar**

«Vivim,
caminem i
sentim el
patiment
del poble
veneçolà»

L'arquebisbe mercedari Ulises Gutiérrez.

Ulises Gutiérrez, mercedari i arquebisbe de Ciudad Bolívar (Veneçuela), ha estat a Barcelona per celebrar els 800 anys d'història de l'orde de la Mercè. Dies abans havia fet, amb els seus germans de l'episcopat veneçolà, la visita *ad limina* al Vaticà. Els bisbes es van reunir amb el papa Francesc, el qual els va agrair la seva proximitat amb el poble i la seva resistència davant la dramàtica situació que viu el país.

Quines són les mancances principals de la població davant la pitjor crisi de la història de Veneçuela?

Es constaten nivells d'extrema pobresa, violència i inseguretat desbordada. El tema de la salut i de l'alimentació són problemes summament greus. Per exemple: moltes persones només mengen un cop al dia i és freqüent veure gent buscant menjar entre les escombraries i deixalles d'aliments. Pel que fa a la salut, hi ha escassetat de medicines i molts veneçolans moren per no comptar amb el tractament adequat. Això ha produït, lògicament, la reaparició de malalties que havien estat erradicades arreu del país (malària, paludisme, amb més de 250 mil casos només en el territori de l'arxidiòcesi de Bolívar, tuberculosi, etc.). Això comporta un deteriorament progressiu i aclaparador de la qualitat de vida dels veneçolans. Les condicions laborals i estudiantils són summament precàries, cosa que motiva una absència considerable de l'assistència escolar, el col·lapse dels serveis públics (l'electricitat, l'aigua, el transport públic), la destrucció del poder adquisitiu dels salaris dels treballadors i la hiperinflació en l'ordre del 8% diari amb tendència a augmentar.

Què suposa el gran èxode de la població (uns 4 milions de veneçolans) per al present i el futur del país?

És una població que es troba en situació d'alta vulnerabilitat: explotació laboral, extorsió, discriminació i amenaces per la seva condició d'emigrants irregulars. Moltes dones són explotades i induïdes a la prostitució i al terrible crim de lesa humanitat com és el tràfic de persones. Majoritàriament, les víctimes d'aquest tipus de situacions, que ha tocat tots els estrats socials, són joves i adolescents. Internament, els qui es queden al país, com és el cas dels nens deixats pels seus pares, ha suposat una gran desestructuració familiar: ruptura, divisió i extrema vulnerabilitat. Aquest èxode també comporta una lamentable pèrdua de talent professional qualificat en tots els àmbits.

I en particular, com afecta l'èxode al clergat i religiosos?

Els que han vingut com a missioners i d'altres llocs han hagut de tornar als seus països d'origen, bé

«Moltes persones només mengen un cop al dia i és freqüent veure gent buscant menjar entre les escombraries i deixalles d'aliments»

«L'Església a Veneçuela vol ser un factor de reconciliació i de trobada entre tots els veneçolans»

Escola Taller Sant Pere Nolasc, dels mercedaris, a San Juan de los Morros, Veneçuela.

sigui per motius de salut o bé perquè no se'ls renova el visat. Pel que fa al clergat natiu, fins ara no hi ha hagut un èxode massiu o notori.

Quin és el compromís de l'Església amb el poble veneçolà?

L'acció de l'Església sempre ha estat profètica davant el règim actual, ha estat una posició de denúncia, d'alerta, d'il·luminació per a camins diferents. Això ha fet que l'Església sigui avui l'ens institucional de més credibilitat. Som un referent d'acompanyament, vivim, caminem i sentim el patiment del poble veneçolà. L'Església, amb els seus pastors, sempre seguirà al costat del seu poble, no es cansarà de la seva proximitat i es mantindrà ferma i resistirà les vicissituds presents.

Quines passes s'estan fent per a la mediació del Vaticà?

Per a ningú no és cap secret que els intents de mediació entre el govern i els factors d'oposició han fracassat. Si bé és cert que el diàleg és el camí més precís per a una mediació veritable, també és molt necessari que sigui de bona fe. El Vaticà, en el seu moment, va manifestar unes exigències perquè aquest diàleg es donés: obrir un canal humanitari, complir amb l'agenda electoral, alliberar els presos polítics i reconèixer l'assemblea nacional. Condicions que van ser rebutjades, per la qual cosa el diàleg

va fracassar. L'Església a Veneçuela vol ser un factor de reconciliació i de trobada entre tots els veneçolans, no deixa de sembrar esperança i solidaritat, mirant d'alleugerir a través de Càritas i d'altres iniciatives socials i caritatives el dolor i el patiment de tants veneçolans.

Per on passa la solució a la crisi?

Pel respecte de tots (tant de l'oficialisme com de l'oposició) a la constitució veneçolana actual i vigent, que ha estat violentada. Assumir-la significa tornar a l'ordre democràtic: alliberament dels presos polítics, respecte a les institucions, llibertat d'expressió, obrir-se al canal humanitari i reconstruir el país.

Quina és la presència i la tasca dels mercedaris al país?

La tasca principal dels mercedaris s'ha donat principalment en tres camps: penitenciari, parroquial i educatiu. A les parròquies sempre ha estat marcada per una pastoral alliberadora que porti els cristians a sentir-se fills de Déu: lliures per alliberar, solidaris i capaços de compartir amb els altres. En l'àmbit educatiu, ha estat en tot moment impartir una educació alliberadora que condueixi els joves i nens a ser subjectes de la seva pròpia llibertat. Els mercedaris, des del seu retorn a Veneçuela el 1955, han estat una veu de llibertat i esperança. Volen, per tant, continuar sent enmig de tantes dificultats que viu el poble

Sopa solidària al barri de Teotiste, Maracaibo.

«L'amença a la condició de fill de Déu és present a Veneçuela i correspon al mercedari posar la seva vida al servei del germà que pateix»

veneçolà aquella veu profètica que anuncia la llibertat a l'oprimit i l'any de gràcia del Senyor.

Quina és la seva tasca en l'àmbit de la pastoral penitenciària?

L'acció evangelitzadora mercedària enmig dels mancats de llibertat és l'anunci de l'Evangeli, la celebració de la fe i la vivència del manament de l'amor: «Era a la presó i em va venir a veure» (Mt 25,36). Els mercedaris han assumit la pastoral penitenciària a Veneçuela com una cosa fonamental i prioritària. Són un referent dins del camp penitenciari, així se'ls coneix i així ho demostren. La seva tasca s'adreça cap al germà mancat de llibertat tant en l'àmbit humà, en la formació personal, com en l'àmbit espiritual, procurant en tot moment la seva reinserció en la família i en la societat. En l'actualitat, la pastoral penitenciària és molt difícil de desenvolupar per tots els obstacles que el règim imposa. A la meua arxidiòcesi de Ciudad Bolívar, hi ha un capellà i un grup de voluntaris que intenta dur a terme aquesta pastoral i fer presència en aquest

camp malgrat totes les limitacions actuals. És bo ressaltar que la devoció a la Mare de Déu en l'advocació de Nostra Senyora de la Mercè és notòria, molt estimada i apreciada com la mare i senyora de tots els mancats de llibertat.

El quart vot dels mercedaris, el de la redempció dels captius, com es viu enmig de la realitat concreta de Veneçuela?

Avui més que mai, davant les cadenes que oprimeixen el veneçolà, que en neguen la dignitat humana, ens obliga a prendre una postura nova i a mantenir sempre viva l'essència del quart vot: donar la vida pel captiu si calgués. L'amença a la condició de fill de Déu és present a Veneçuela i correspon al mercedari des d'aquest quart vot posar la vida al servei del germà que pateix. També és important que els mercedaris assumeixin aquest quart vot en favor dels veneçolans que han emigrat i que es troben als països on l'orde de la Mercè fa vida: Colòmbia, Equador, Perú, Xile, Argentina, Brasil, Mèxic, Estats Units, Panamà i Espanya.

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ALS QUATRE VENTS

Pau VI i Òscar Romero

Enmig de la celebració del Sínode, avui tindrà lloc al Vaticà una doble canonització que ha despertat l'interès mundial: la del papa Pau VI i la del màrtir Òscar Romero.

Giovanni Battista Montini serà el tercer Papa canonitzat per l'actual Successor de Pere, després que fossin elevats als altars Joan XXIII i Joan Pau II. Cadascun amb la seva personalitat, tan diferent. Hem viscut una època de grans i sants pontífexs per la qual hem de donar gràcies a Déu.

Pau VI va patir molt durant els quinze anys que va estar al capdavant de l'Església (entre 1963 i 1978). El menor d'ells va ser l'atemptat que va patir a Manila, on un pintor bolivià li va clavar dues punyalades. El van ferir més les desafeccions i els errors postconciliars, uns anys en què milers de sacerdots i religiosos van abandonar la vocació i molts teòlegs van defensar principis doctrinals contraris als ensenyaments del Concili mateix.

Però no va tenir por de l'opinió pública en la seva defensa de la vida no nascuda, i va ser un visionari del futur de l'Església nomenant cardenals tant Karol Wojtyła com Joseph Ratzinger.

Un dia va ser visitat per Òscar Romero, que el va buscar i va trobar-hi protecció davant les amenaces que ja patia. L'arquebisbe de San Salvador va morir el 24 de març de 1980 assassinat per un esquadró lligat a les forces militars mentre

celebrava la missa en una capella de l'Hospital Divina Providencia, en el barri Miramonte de San Salvador.

Sant Romero d'Amèrica, com se l'anomena en el seu país des de fa temps, va ser un símbol del compromís de l'Església llatinoamericana amb els pobres, els marginats i la causa de la justícia. Encara que se'l va voler vincular a la Teologia de l'Alliberament, de la qual se'l va fer capdavanter, no va acceptar l'anàlisi marxista ni la lluita de classes, que el mateix Pau VI havia rebutjat.

El papa Francesc donarà avui una alegria molt gran al món, i en particular als països llatinoamericans, amb aquesta canonització tan esperada. En coincidir amb la de Pau VI serà un símbol d'unitat de l'Església enfront dels qui en algun moment van voler oposar la popular i la institucional com a realitats antagoniques.

Avui vull expressar la meva profunda alegria, a la qual estic segur que s'uneix l'Església de Tarragona, per aquests dos nous sants del nostre temps. Són un model d'amor a l'Església i a la societat, amb preferència pels més pobres i necessitats, siguin nens en el si matern o persones abandonades a la seva sort a les cunetes de les ciutats.

CARTA DOMINICAL

El testimoni de santa Teresa de Jesús

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Aquest dilluns, quinze d'octubre, s'escau la festa de Santa Teresa de Jesús. Aquesta santa és, sens dubte, una de les grans figures femenines de l'Església catòlica i la primera dona declarada doctora de l'Església universal, per sant Pau VI, el 15 d'octubre de 1967.

Santa Teresa expressa la vivència de la fe cristiana, que ens porta a viure en la comunió de l'Església. Crist —contemplat en la seva humanitat i en la seva divinitat— és el centre de tot el pensament teresià. Aquesta és la primera lliçó que ens proposa. Hem d'aprofundir més en el coneixement de Crist, en la seva realitat humana i en la seva realitat transcendent. Hem de conèixer la seva història, com es va fer home, com va viure inserit en la cultura del seu poble i com se'ns manifesta. Podem fer-ho a través dels escrits bíblics, de les confessions de fe de l'Església primitiva i de les decisions dels primers concilis ecumènics.

Santa Teresa de Jesús és una mestra del sentit d'Església. Ella, en el moment de morir, va dir: «A la fi, Senyor, moro filla de l'Església.» Certament, va ser filla de l'Església, no només en el moment del seu traspàs, sinó durant tota la seva vida. L'amor a Déu i la contemplació de Jesucrist la van fer estimar profundament l'Església i treballar en l'Església i per a l'Església. Si seguim el testimoni de la santa d'Àvila, ens pot ajudar a revitalitzar

el nostre sentit de comunió amb l'Església i a fer de l'Església una mateixa casa, una mateixa escola, en què convisquin els diferents carismes, vocacions i espiritualitats.

La reformadora de l'orde carmelita, amb la fundació de les carmelites descalces i els carmelites descalços, va viure en un moment històric gens fàcil, en uns «*tiempos recios*», com deia ella. Era conscient de les seves limitacions davant dels problemes del món i de l'Església del seu temps. Pensem, per exemple, en el drama de la ruptura de la unitat del cristianisme a Europa, amb la reforma protestant. Malgrat tot, no va deixar de fer —com també deia ella— *aquello poco que es en mí*. Tots ens hem de preguntar si fem per l'Església i per la societat d'avui allò que nosaltres podem fer, encara que ens pugui semblar que és poca cosa.

Teresa de Jesús va ser també una gran mestra de pregària, sempre present en el seu ensenyament com un camí d'amistat amb Déu. Ella ens pot ensenyar a viure amb entusiasme aquest temps de pau, d'alegria interior, de llum, que és —com deia ella— un diàleg d'amor amb Aquell que sabem que ens estima.

COMENTARI DE LA PARAULA

Jesús es va mirar fixament el jove i l'amà

Llegim, seguides l'una rere l'altra, dues seqüències: la del jove ric, que acaba malament, quan aquest jove, en sentir de llavis de Jesús que li mancava quelcom per poder-lo seguir: «Ves-te'n, ven tot el que tens i dona-ho als pobres; així tindràs un tresor al cel; i vine, segueix-me», es posà de mal humor i se n'anà entristit, abandonant el seguiment, i la referent als deixebles allí presents, a qui Jesús inculca la total incompatibilitat entre les riqueses i el Regne de Déu. La seqüència del jove ric resta en suspens en l'evangeli canònic de Marc. No s'explica llavors que, quan Jesús «se'l mirà fixament i l'amà» —millor

que «estimà», com se sol traduir—, aquesta manifestació tan tendra d'amor al jove per part de Jesús hagués quedat sense resposta. Més que un amic de Jesús, aquest jove formava part d'un cercle íntim de persones que l'ajudaven compartint amb ell i els seus deixebles les seves riqueses i a qui ell tractava d'alliberar d'aquest llast perquè el poguessin seguir en el Camí que menava a Jerusalem. La segona seqüència situa en el mateix nivell els deixebles de Jesús que havien «confiat en les riqueses», per poder implantar el Regne de Déu, dissuadint-los amb una dita proverbial: «Més de pressa passarà un camell pel forat d'una agulla, que no pas que un ric passi al Regne de Déu.» Que hi confiaven plenament, es dedueix del comentari que fan entre

GLÒRIA MONÉS

ells: «Llavors, qui pot subsistir?» La resposta de Jesús és terminant: «Als homes, això els és impossible, però a Déu és possible.» El plany de Pere: «Doncs mira, nosaltres ho hem deixat tot i t'hem anat seguint!», obté una resposta contundent: «No hi ha ningú que hagi deixat germans o... o..., que no rebi cent vegades més en el temps present; però qui hagi deixat comunitat, germanes i... i... enmig d'una persecució, en l'edat futura rebrà vida eterna.» Beza separa clarament dues situacions, la primera és vàlida per a tots els creients; l'altra, solament per als qui hauran estat perseguïts.

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i bibliista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI
RICART
Claretia i bibliista

Quins llibres de la Bíblia tenim en comú jueus i cristians?

Aquesta qüestió ens demana conèixer el cànon (grec: regla, norma) de l'Antic Testament que tenim en comú els jueus i els cristians. És el conjunt dels llibres que han estat reconeguts com a inspirats per Déu i acceptats per cada comunitat religiosa. El cànon jueu, adoptat pels protestants, va ser establert cap a finals del segle I dC: només inclou els llibres en hebreu i arameu. El cànon catòlic i ortodox va seguir la selecció dels Setanta i recull alguns llibres més redactats en grec.

Entre el cànon jueu de les Escriptures i el cànon cristià de l'Antic Testament hi ha diferències: els jueus compten 24 llibres en la seva Bíblia, que anomenen *Tanak*, paraula formada amb les inicials de *Torà* «Llei», *Nebiim*, «profetes», i *Ketubim*, altres «escrits». En el cànon cristià, a aquests 24 llibres corresponen 39 llibres, anomenats «protocanònics». La diferència s'explica pel fet que els jueus consideren com un sol llibre diversos escrits que són distints en el cànon cristià, els escrits dels dotze profetes menors, per exemple.

L'Església catòlica inclou 46 llibres en el seu cànon de l'Antic Testament, 39 de protocanònics i 7 de deuteroanònics, anomenats així perquè els primers van estar acceptats sense gaire debat, mentre que els segons (Siràcida; Baruc; Tobies; Judit; Saviesa; 1 i 2 Macabeus i algunes parts d'Ester i de Daniel) van trigar segles a ser acceptats; les Esglésies de la Reforma anomenen «apòcrifs» els llibres anomenats deuteroanònics en la tradició catòlica.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XXVIII de durant l'any

Lectura primera

Sv 7,7-11

*Comparada amb la saviesa,
tinc la riquesa per no-res*

Lectura del llibre de la Saviesa:

Vaig pregar Déu que em donés enteniment, i m'ho concedí, vaig cridar l'Esperit de saviesa, i em vingué. La prefereixo a ceptres i trons, i, comparada amb ella, tinc la riquesa per no-res. Ni tan sols la comparo amb les pedres més precioses, perquè tot l'or del món, al seu costat, no val ni un gra de sorra, i la plata no val més que el fang. L'aprecio més que la salut i que la boniquesa, i vull que em faci de llum, perquè la seva claror no s'apaga mai. Juntament amb la saviesa m'han vingut tots els béns, duia les mans plenes de riqueses incomptables.

Salm responsorial

89

Ensenyeu-nos a comptar els nostres dies per adquirir la saviesa del cor. Calmeu-vos, Senyor, Què espereu? Sigueu pacient amb els vostres servents.

*R. Que el vostre amor, Senyor,
no trigui més a saciar-nos i ho
celebrarem amb goig tota la vida.*

Que el vostre amor no trigui més a saciar-nos i ho celebrarem amb goig tota la vida.

Doneu-nos tants dies d'alegria com ens n'heu donat d'afflicció, tants anys de joia, com n'hem vist de penes. *R.*

Que puguem veure la vostra obra, que els nostres fills vegin la vostra glòria. Que l'amabilitat del Senyor, el nostre Déu, reposi damunt els seus servents. Doneu encert a l'obra de les nostres mans. *R.*

Lectura segona

He 4,12-13

*La paraula de Déu esclareix les
intencions
i els pensaments del cor*

Lectura de la carta als cristians hebreus:

La paraula de Déu és viva i eficaç. És més penetrant que una espasa de dos talls: arriba a destriar l'ànima i l'esperit, les articulacions i el moll dels ossos, i esclareix les intencions i els pensaments del cor. A tot el món creat no hi ha res que Déu no vegi clarament; tot és nu i descobert davant els ulls d'aquell a qui haurem de donar comptes.

Al·leluia

Mt 5,3

*Feliços els pobres en l'esperit:
el Regne del cel és per a ells.*

Evangelí

Mc 10,17-30

*Ves a vendre tot el que tens i vine
amb mi*

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

Un dia que Jesús sortia de camí un home corregué, s'agenollà als seus peus i li preguntava: «Bon mestre, què haig de fer per posseir la vida eterna?» Jesús li digué: Per què em tractes de bo? De bo només ho és Déu. Ja saps què diuen els manaments: «No matis, no cometis adulteri, no robis, no declaris en fals contra un altre, no facis cap frau, honra el pare i la mare.» Ell li respongué: «Mestre, tot això ja ho he complert des de jove.» Jesús se'l mirà amb afecte i li digué: «Encara

et falta una cosa: ves a vendre tot el que tens i dona-ho als pobres, i tindràs un tresor guardat en el cel. Després torna i vine amb mi.» Aquesta resposta de Jesús el contrarià i se n'anà tot trist, perquè era molt ric. Llavors Jesús mirà al seu voltant i digué als deixebles: «Per als qui són rics, que n'és, de difícil, d'entrar al regne de Déu!» Els deixebles, en sentir aquestes paraules, quedaren sorpresos. Però Jesús els tornà a dir: «Fills meus, què n'és de difícil, d'entrar al regne de Déu! És més fàcil que un camell passi pel forat d'una agulla que no pas que un ric entri al regne de Déu.» Ells quedaren encara més sorpresos i deien entre ells: «I qui es podrà salvar?» Jesús se'ls mirà i els digué: «Als homes els és impossible, però a Déu no, perquè Déu ho pot tot.» [...]

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

Octubre

14. DIUMENGE

Diumenge XXVIII de durant l'any, Verd. Lectures: Saviesa 7,7-11 / Salm 89 / Hebreus 4,12-13 / Marc 10,17-30

SANTORAL: Calixt I, p. i mr.; Fortunata, vg. i mr.; Just, b.

15. DILLUNS

Santa Teresa de Jesús (F), Blanc. Lectures: Siràcida 15,1-6 / Salm 88 / Mateu 11,25-30
SANTORAL: Bru, b.; Tecla, ab.

16. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Gàlates 5,1-6 / Salm 118 / Lluc 11,37-41. O bé: **Santa Hedvig** (ML), Blanc; **Santa Margarida Maria Alacoque** (ML), Blanc.

SANTORAL: Bertran, b.; Gal, ab.; Galderic.

17. DIMECRES

Sant Ignasi d'Antioquia (MO), Vermell. Lectures: Gàlates 5,18-25

/ Salm 1 / Lluc 11,42-46

SANTORAL: Exupèria, mr.; Rodolf, mr.

18. DIJOUS

Sant Lluc (F), Vermell. Lectures: 2 Timoteu 4,10-17b / Salm 144 / Lluc 10,1-9

SANTORAL: Just, mr.; Trifònia, emp.

19. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 1,11-14 / Salm 32 / Lluc 12,1-7. O bé: **Sants Joan de Brébeuf i Isaac Jogues** (ML), Vermell; **Sant Pau de la Creu** (ML), Blanc; **Sant Pere d'Alcàntara** (ML), Blanc. Terrassa: **Mare de Déu de la Salut** (S), Blanc.

SANTORAL: Laura, vg. i mr.

20. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 1,15-23 / Salm 8 / Lluc 12,8-12

SANTORAL: Andreu de Creta, monjo; Artemi, mr.; beat Contardo Ferrini; Irene, vg. i mr.

El Sant 14 OCTUBRE

Calixt I

Els primers segles de l'Església, els cristians van haver de patir les persecucions per part de les autoritats romanes. Internament, a més, el cristianisme vivia tensionat per divisions de caràcter teològic i doctrinal. El papa Calixt I (s. II – c. 223) va viure tant aquesta tensió interna com la persecució exterior.

De condició social molt baixa, el futur papa Calixt I era un esclau de fe cristiana. De gran va ser finalment alliberat i al voltant de l'any 218 va ser escollit Bisbe de Roma. No va tenir un pontificat gens fàcil a causa de l'hostilitat del poder pagà i de les divisions internes de l'Església. Personalitats cristianes de pes li retreien el seu origen social baix i el van acusar de ser massa lax amb el sagrament de la penitència, perquè Calixt I era partidari que l'Església administrés el perdó a qui sincerament es penedís dels seus pecats. Va morir màrtir durant una persecució popular instigada pel poder imperial.

Les lectures de la Paraula de Déu en la celebració eucarística

CONSOL MUÑOZ
Superiora general de les
Franciscanes Missioneres

Arran del Vaticà II es va aprofundir en la interpretació que la celebració eucarística la conformen dues taules: la de la Paraula i la de l'Eucaristia. Ens centrarem en la taula de la Paraula de Déu.

La instrucció general del Missal romà ens diu pel que fa a la litúrgia de la Paraula: «La part principal de la Litúrgia de la Paraula la constitueixen les lectures preses de la Sagrada Escripura, juntament amb els cants que s'hi intercalen; i l'homília, la professió de fe i la pregària universal o pregària dels fidels, la desenvolupen i la conclouen. El poble fa seva aquesta paraula divina a través del silenci i els cants; s'hi adhereix per la professió de fe; i així nodrit, expressa les seves súpliques amb la pregària universal per les necessitats de tota l'Església i per la salvació de tot el món» (n. 55).

Per tant, aquesta part litúrgica té la seva importància a l'hora de celebrar-la, i no l'hem de deixar passar com si fos de menys consideració. Això vol dir que «s'ha de celebrar de tal manera que afavoreixi la meditació; per això s'ha d'evitar sempre qualsevol mena de pressa que n'impedeixi el recolliment» (IGMR, 56). Aquest paràgraf és clar i concís, perquè la celebració ha de disposar del temps que demana, sense caure, tampoc, en temps «morts» innecessaris que interfereixin el ritme de la celebració.

Ja que a la taula de la Paraula se celebra la lectura de la Paraula de Déu, l'esmentada instrucció adverteix que, «les lectures preparen

els fidels per a la taula de la Paraula de Déu i els obren els tresors de la Bíblia, i no és lícit que les lectures i el salm responsorial, que contenen la Paraula de Déu, siguin canviats per altres textos no bíblics» (n. 57). I això passa més del que és desitjable, en segons quina mena de celebracions litúrgiques.

I per acabar, el n. 29 de la mateixa instrucció manifesta: «Quan es llegeixen les sagrades Escripures a l'Església, Déu mateix parla al seu poble, i Crist, present en la seva paraula, anuncia l'Evangelí. Per això les lectures de la Paraula, que proporcionen a la Litúrgia un element de màxima importància, han de ser escoltades per tothom amb veneració.» Aquí vull fer dos aclariments: 1r, per poder-les escoltar amb veneració, necessitem que les lectures siguin proclamades convenientment, d'una manera clara i intel·ligible, i 2n que resulta de mala educació (com deia Mn. Farnés), llegir particularment el que s'està proclamant des de l'ambó, sempre que no sigui en una llengua que no es coneix.

Unificació de la institució educativa Franciscanes

M. ÀNGELS CIFRE
Direcció Franciscanes

El 5 de setembre va tenir lloc l'esdeveniment per celebrar la unificació de la institució educativa Franciscanes. La trobada va facilitar la coneixença dels claustrats que integrem en l'actualitat les quatre escoles de la comunitat educativa franciscana.

Amb més de 120 assistents, hi havia alguna cadira buida... I és que hi va haver gent que no hi va poder assistir. No hi van poder assistir les generacions passades que van fer el camí fins avui, aquelles persones que avui posen el llegat en les nostres mans; tampoc no hi van poder assistir les generacions futures que un dia ompliran les escoles.

Evidenciar aquesta realitat va servir per saber-nos còmplices en la distància, bé sigui en el temps o en l'espai i units com a equip humà en una mateixa ruta.

El record de la jornada inspirarà el dia a dia de la nostra tasca docent i ens recordarà el múscul de les nostres potencialitats. Amb el respecte que es mereix el que tenim entre mans, amb la responsabilitat que suposa entomar el que ha de venir i amb la il·lusió que implica fer-ho possible entre tots nosaltres, unim esforços: tenim història, tenim futur... Continuem.

La congregació Franciscana reuneix en una única institució

educativa les quatre escoles que actualment ofereixen servei educatiu a Educació Infantil, Primària i Secundària.

El Col·legi de Sant Cugat, el de Vilassar de Mar, el de la plaça Universitat de Barcelona i el de Poble Nou reorganitzen la seva titularitat en un moment en què l'evolució en l'àmbit educatiu demanda nous reptes per oferir una adequada resposta acadèmica en el segle XXI.

El nou ens neix hereu de quatre escoles, totes elles centenàries, amb el valor afegit que suposa l'expertesa avalada pel dia a dia, generació rere generació i transformació rere transformació al llarg dels segles.

La nova institució, que tindrà la seu al col·legi de Poble Nou, desplega la dedicació professional que al llarg dels anys ha ofert, des de l'ideal franciscà, tot proporcionant de manera eficient formació acadèmica i educació humana i cristiana a infants i joves.

El camí fet en la nostra tasca educativa impulsa el compromís amb l'educació de qualitat, la internacionalització acadèmica i la connectivitat tecnològica dels reptes actuals. Acollir amb afecte, fer créixer amb respecte i projectar amb confiança vers el món milers d'itineraris vitals ha estat el testimoni d'aquesta comunitat educativa. Institució, equip docent, alumnat, famílies... fent camí.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

És el seu cos...

Què li podríem dir a una filla que planteja l'avortament en aquests termes: «És el cos de la dona, és el seu dret.»?

Aquesta és una idea promoguda amb tenacitat per certs *lobbies* i particularment per un feminisme radical molt desballestat. Evidentment s'ignora l'existència del pare i, encara més, del *nasciturus*, és a dir, d'aquell que si no li ho impedeixen, ha de néixer. Com la podem convèncer? Amb raonament pausat i ben articulats si es presta a raonar. Vostè, com a mare, li pot preguntar: «Ets tu una part del meu cos? Doncs si és així, jo tindria dret a fer amb tu el que em semblés.» A veure què li diu. Segurament li objectarà que no és el mateix, perquè ella ja ha nascut. Cal fer-li veure que si ella no és actualment una part del seu cos, tampoc no ho ha estat mai. En tot cas, ha estat ubicada un temps dintre del seu cos fins que ha pogut i se li ha deixat néixer. També li ha de fer veure que ella no va aparèixer dins del seu cos per art de màgia o com una producció del propi organisme, com podria ser una tumoració. Ella va aparèixer per una fecundació on hi va intervenir el pare. I des del primer moment, cal fer-li-ho veure. Ella ha estat una realitat distinta del pare i de la mare, una realitat humana, una nova vida humana en procés de desenvolupament. És una tragèdia a la nostra societat; no només s'ha perdut la fe sinó també la raó. Intenti fer-li veure que quan en un matrimoni es produeix un embaràs, la parella i molt especialment la mare sap intuïtivament que una nova vida humana s'ha posat en camí i que cal protegir-la i acollir-la. Això és l'experiència humana fonamental. L'avortament es planteja quan per determinades «raons» es descarta aquesta vida i se li barra el pas al món. Objectivament és un fet d'una brutalitat abominable. Ho ha recordat una vegada més el papa Francesc: un crim. I si només fos una part de la dona caldria dir que després de l'avortament queda esguerrada i incompleta...

PER ENVIAR CONSULTES
AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Jardins per al bisbe Iniesta

El 3 de gener del 2016 moria el bisbe Alberto Iniesta, que va ser l'home de confiança del cardenal Tarancón, per al diàleg amb els polítics i els moviments ciutadans. Ara, el 24 de setembre passat, es van inaugurar els Jardins Bisbe Iniesta, allà on a la seva època era una zona de casetes baixes i precàries, davant del turó del Tío Pío, al qual ell mateix va al·ludir en algun poema. Així ho ha autoritzat la Junta Municipal del Puente de Vallecas, en una mesura aprovada per tots els partits i per a la qual van treballar amb força un grup de fidels que lluiten per mantenir viva la memòria de qui, més que el bisbe auxiliar de Madrid, en va ser pastor. I és que Iniesta ens va deixar uns quants «secrets», en la seva vida de pastor.

- Sempre va triar posicionar-se al costat del més feble.
- Era un veritable home de fe, un home de Déu.
- Era un convers. Tenia una feina a la Caixa d'Estalvis d'Albacete i la va deixar per entrar al Seminari de «vocacions tardanes», a Salamanca.
- Amb ell van arribar aires nous i nets perquè era, a la vegada, una persona molt senzilla i ben preparada.

L'estimat company José Lorenzo, redactor en cap de *Vida Nueva*, explica que, el nunci Dadaglio, una Nit de Nadal de fa quaranta anys, li va tocar el crostó per carta. Ni amb això va guardar la roba, tot i que sí que va guardar les formes. Ara, Iniesta té uns jardins a Madrid, no només amb el seu nom, sinó amb les seves lliçons pastorals esplèndides.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Recordant Mn. Josep Raventós

El diumenge 16 de setembre, el poble d'Ordal, els pobles de la rodalia, familiars i amics vam acomiadar amb molta emoció mossèn Josep Raventós, després d'haver estat cinquanta-cinc anys entre nosaltres i deixar-hi una profunda petjada.

Diuen que la persona que ha mort no s'endú res del que ha aconseguit, però s'endú, sens dubte, tot el que ha donat. Gràcies, mossèn!

PARRÒQUIA SANT ESTEVE D'ORDAL

Confessar-nos

Sembla que parlar d'anar a confessar-nos sigui fora d'època, ja que el que es fa ara és anar directament al psicòleg; de fet, són els que estan al dia del que ens passa després de fer un *striptease* psicològic i emocional.

Mirant pel retrovisor, som d'on hem passat la nostra infantesa i crec que intenten programar-nos la ment massa vegades. En aquella època els qui ens confessàvem, en sortíem d'allò més contents i satisfets. Espero de tot cor que passi el mateix amb els psicòlegs, però, abans igual que ara, les confessions no costaven res més que les pregàries com a penitència.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

El bon humor

He llegit un article del cardenal Joan Josep Omella titulat *Tomàs More i el bon humor*. L'autor comenta que Tomàs More és el patró dels polítics, esmenta una cita del papa Francesc i una pregària que sant Tomàs More havia escrit per demanar a Déu gaudir del bon humor.

Penso que els nostres polítics haurien d'imitar el seu patró i anar pel món (parlament, senat...) amb una mica més d'alegria. No cal perdre el temps investigant-se els uns als altres i els recordaria les paraules de l'evangeli: «Qui estigui net de culpa, que tiri la primera pedra.»

La principal tasca dels polítics hauria de ser preocupar-se de millorar la sanitat, l'ensenyament, l'habitatge o les pensions. No estaria gens malament que s'ocupessin de l'augment del preu de la llum, del canvi climàtic, del desarmament i d'un llarg etcètera.

ROSA LLUCH SERRA
Terrassa

La família, esperança per al món

El papa Francesc ens va recordar a Irlanda que les famílies són l'esperança de l'Església i del món. L'Església, que és una família de famílies, sent la necessitat d'ajudar les famílies en els seus esforços per respondre a la vocació que Déu li ha donat a la societat. Com va insistir el Papa en un dels seus discursos, la família és l'aglutinant de la societat: «El seu bé no pot ser donat per fet, sinó que ha de ser promogut i custodiat pels mitjans oportuns.»

PEDRO GARCÍA
Sant Feliu de Guíxols

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Bernabé Dalmau traça una línia de continuïtat entre els pontificats de Montini i Bergoglio

Completada la trilogia sobre Pau VI

CARME MUNTÉ

Aquest diumenge 14 d'octubre se celebra, en el marc del Sínode de Bisbes dedicat als joves, l'esperada canonització del papa Pau VI i de l'arquebisbe Òscar Romero. Dos personatges que van deixar una empremta profunda en l'Església catòlica però des d'àmbits i tarannàs molt diferents.

A Pau VI, que precisament va instituir el Sínode de Bisbes, li va tocar prendre el timó de l'Església catòlica en una època gens fàcil: va entomar el repte de portar a bon terme el Concili Vaticà II i, més difícil encara, el postconcili. Òscar Romero, arquebisbe de San Salvador, va morir màrtir pel seu amor a la veritat i als pobres.

I malgrat aquestes biografies tan dispars, també tenen punts en comú, com posa en evidència el pare Bernabé Dalmau al seu llibre *Pau VI, Evangeli i alegria* (Editorial Claret). De fet, el monjo de Montserrat recull la trobada personal entre tots dos del 30 de març de l'any 1977. Romero feia pocs mesos que havia estat nomenat arquebisbe de San Salvador i feia poques setmanes que havia viscut l'assassinat del seu amic, el jesuïta Rutilio Grande. Pau VI el va rebre afectuosament, va beneir la foto de l'amic assassinat i li va dir paraules d'encoratjament.

És més, «l'amistat de Pau VI el protegia», segons recull el pare Bernabé Dalmau, mentre que amb Joan Pau II «el paisatge canvià completament en perjudici de l'arquebisbe, que no se'n sabia avenir a causa del bon acolliment que sempre havia trobat en Pau VI».

Mirada completa a Pau VI

Però més enllà d'aquests punts de confluència entre dues biografies tan dispars, el fet és que el gruix del llibre que acaba de presentar el pare Bernabé Dalmau està dedicat a la figura de Pau VI, un Papa que, segons afirma Mn. Joan Planellas, «va iniciar el seu pontificat de forma brillant i reeixida, però l'acabà

amb un cert dramatisme, sofriment, i poca estimació per part d'alguns sectors eclesials» (*Catalunya Cristiana*, 25/05/2018).

El nou llibre del pare Bernabé Dalmau clou la trilogia que permet traçar una mirada completa a Pau VI des de la triple vessant d'home, de pensador-intel·lectual i de Pontífex. Una trilogia que arrenca l'any 1978 coincidint amb la mort del papa Montini. «Era una època», recorda el P. Dalmau, «en què certs sectors de l'Església el menystenien una mica, mentre que jo el valorava molt». D'aquí que del monjo de Montserrat sorgís l'interès a escriure'n una biografia que va veure la llum un cop mort. «Titolada *Pau VI, home i papa* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat), ha estat l'única biografia catalana de Pau VI», constata Dalmau.

El segon llibre, *Pau VI, creient i mestre de la fe* (Centre de Pastoral Litúrgica), es va publicar coincidint amb la beatificació, el 19 d'octubre del 2014. Ara, amb motiu de la canonització, Claret ha publicat *Pau VI, Evangeli i alegria*. Segons explica Bernabé Dalmau, l'aportació d'aquest darrer volum permet tra-

«Pau VI és l'inspirador de molts dels escrits doctrinals del papa Francesc»

«Arran de la canonització la seva figura es valorarà molt més que en el moment de la mort»

Pau VI beneeix la foto de Rutilio Grande que li mostra Òscar Romero en una trobada al Vaticà.

font d'inspiració. Un exemple concret és la II Conferència Episcopal de Llatinoamèrica, celebrada a Medellín fa 50 anys i inaugurada per Pau VI en el que va suposar el primer viatge d'un papa a Amèrica Llatina.

Sintonia generacional

Bernabé Dalmau no amaga la seva satisfacció per haver pogut completar aquesta trilogia dedicada a un home, el papa Pau VI, que ell admirava de jove i a qui va veure injustament relegat. «Pau VI ens va marcar molt a la nostra generació, excepte a aquells que es van quedar una mica encallats en l'atzucac que va representar la publicació de l'encíclica *Humanae vitae*», afirma el monjo de Montserrat, alhora que destaca de Pau VI «la formació intel·lectual francesa (era amic personal de Jacques Maritain) i l'origen italià, més en sintonia cultural amb nosaltres».

«Soc més de Pau VI que de Francesc», reconeix el pare Bernabé Dalmau, alhora que pronostica que «arran de la canonització la seva figura es valorarà molt més que en el moment de la mort».

çar una línia de continuïtat eclesiològica entre Pau VI i Francesc. De fet, «Pau VI és l'inspirador de molts dels escrits doctrinals del papa Francesc».

Evangelí i alegria

Evangelí i alegria són dos conceptes clau del pontificat del papa Francesc i donen títol a l'escrit programàtic del seu pontificat: l'exhortació apostòlica, publicada el 2013, *Evangelii gaudium*. Com ha reconegut el mateix Francesc, la inspiració la troba en Pau VI i en concret en dos documents: les exhortacions apostòliques del 1975 *Gaudete in Domino* i *Evangelii nuntiandi*.

«Humanament, es comprèn que hi hagi un lligam entre els dos pontificats», afirma el pare Bernabé Dalmau. Quan Pau VI escrivia els dos documents, Jorge Mario Bergoglio era aleshores el provincial dels jesuïtes a l'Argentina, tenia 40 anys i vivia, per tant, la plenitud de la vida pastoral.

Així mateix, tal com descriu Dalmau, «l'exhortació apostòlica de Pau VI tingué una gran repercussió en l'Església llatinoamericana i, d'una manera especial, en la teologia i en la pastoral argentina». Hi va ser un marc de referència i una

Obrí les portes al millor especialista en neteja de centres educatius

Obrirà les portes al futur

Ens adaptarem a les noves necessitats en neteja del seu centre educatiu

Netejant, posem tots els sentits

Treballem per a la: **SAGRADA FAMÍLIA**

Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)
Tel. 902 010 977 Fax 93 418 87 27 www.lunet.es comercial@lunet.es

MAC
Barcelona

S'inaugura el nou curs acadèmic de la Universitat Ramon Llull

Un far de rigor, innovació i qualitat

«Sentiu-vos compromesos de retornar tot allò que heu rebut a una societat i un món ple d'injustícies.» Va ser la petició que el Dr. Josep Maria Garrell, rector de la Universitat Ramon Llull (URL), va adreçar als nombrosos estudiants presents a l'acte inaugural del curs 2018-2019, que va tenir lloc el 2 d'octubre a les instal·lacions de l'Institut Químic de Sarrià-URL. A la taula presidencial hi era convidat el P. Enric Puig, s.j., president del Patronat de la Fundació IQS.

La jornada havia començat una hora abans amb una eucaristia a la capella del Col·legi Sant Ignasi de Sarrià, presidida per Mons. Sergi Gordo, bisbe auxiliar de Barcelona, que també va assistir a la inauguració del nou curs de la URL.

Josep Martínez-Rovira, president del Patronat de la Fundació URL, va afirmar que «la nostra és una universitat plena de vitalitat, amb vocació d'obertura i de globalitat», bastida «des d'un model federal». «Els anys — va afegir— han demostrat les virtuts d'aquest model i l'encert de les persones que van estar al capdavant de la creació de la nostra universitat.»

Tot seguit, la Dra. Anna Berga, secretària general de la URL, va donar lectura al resum de la Memòria del curs 2017-2018. Entre les dades més destacades, esmentar que hi va haver 19.526

estudiants matriculats, dels quals el 18,3% eren internacionals. Va acabar la seva intervenció dient que la URL és «un far de rigor, innovació i qualitat».

Marina Villegas, directora de l'Agència Estatal d'Investigació, del Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats, va ser l'encarregada de fer la lliçó inaugural, sota el títol *Els reptes presents i futurs de la investigació espanyola*.

En el seu discurs, la Dra. Villegas va defensar que la ciència ha de participar «absolutament compromesa» de la quarta revolució industrial, una revolució en què «la mateixa societat vol prendre part». També va comentar que és una prioritat la «millor comunicació» dels científics amb la societat per tal que «aquesta pugui exercir les seves demandes des d'una posició informada».

Posteriorment, el Cor Salut Blanquerna va interpretar dues peces musicals (*Hallelujah*, de Leonard Cohen, i *We are young*, de Fun), que van rebre forts aplaudiments. La música va servir per donar pas al lliurament dels premis extraordinaris de doctorat de la URL.

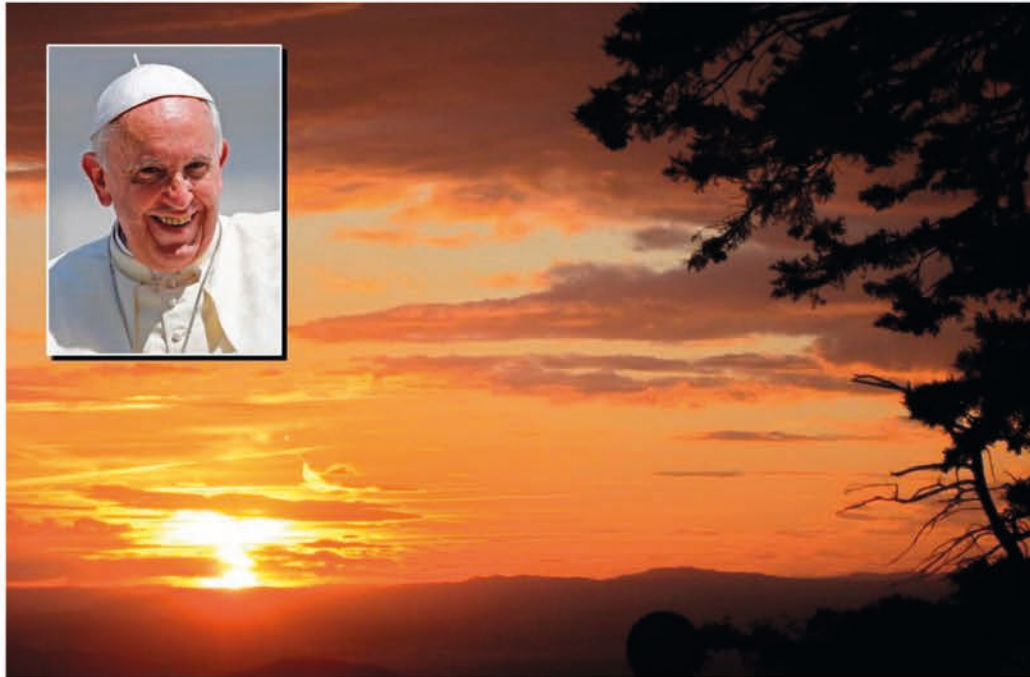
El secretari d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, Francesc Xavier Grau, va constatar que el sistema universitari català és «el més productiu científicament i qualitativament del sud d'Europa i, fins i tot, de tota la Mediterrània», i va remarcar que així ho demostren els rànquings internacionals.

El curs va quedar oficialment inaugurat amb les paraules del Dr. Josep Maria Garrell. Va agrair especialment al bisbe Sergi la seva homília, en què va prendre cos «l'expressió "inspiració cristiana", que sempre acompanya la nostra universitat com a tret identitari: promoure llaços de fraternitat i observar els signes dels temps».

El rector va insistir que cal «reconèixer el caràcter plural i divers del sistema universitari català, que formen dotze universitats». També es va referir a «la burocratització excessiva» del sistema universitari, una qüestió que va qualificar de «preocupant», sobretot «en tot allò relacionat amb la gestió de la recerca».

La Dra. Marina Villegas, durant la lliçó inaugural.
URL

19 FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «Laudato Si'» —«Lloat sigueu»—

34 SOLIDARITAT ENTRE GENERACIONS: una qüestió bàsica de justícia

NOTA. *Solidaritat entre generacions.* S'aplica al sentit de solidaritat entre els ciutadans de diverses generacions i, en particular, entre els de la generació actual i els de les generacions futures.

En preguntar-nos quin món deixarem els nostres fills no tan sols ens estem referint als boscos, als rius i a tots els recursos que l'univers creat ens ofereix, sinó també a l'orientació general del món pel que fa als valors ètics, que haurà d'incloure necessàriament la cura del medi ambient. **«La solidaritat entre generacions no és una qüestió opcional, sinó que constitueix una qüestió bàsica de justícia, ja que el món que hem rebut pertany també als qui ens seguiran. [...] El medi ambient se situa en la lògica de la recepció. És un préstec que cada generació rep i que ha de transmetre a la generació següent»** (LS 159).

L'ecologia, entesa com a defensa del medi ambient, s'ha d'emmarcar en aquest context, en una visió global. Aquest criteri ens exigeix que ens fem preguntes sobre la nostra pròpia vida i els nostres valors. És a dir, ens exigeix plantejar-nos quin és el sentit últim de la nostra vida en aquest món. **«Si no ens plantejem amb rigor aquestes qüestions, les nostres preocupacions ecològiques no podran aconseguir resultats significatius»** (LS 160).

Aquest és un tema d'interès evident en l'actualitat, ja que els ciutadans d'aquesta generació hem rebut de les generacions que ens han precedit una gran quantitat de recursos de la natura que han permès que una part de la humanitat hagi assolit un nivell de benestar molt considerable.

Malgrat això, **el mal ús que fem d'aquests recursos podrà provocar que les generacions futures no puguin tenir al seu abast allò que nosaltres haurem destruït.** També podem referir-nos a altres béns no materials que no respectem com caldria. **«Les prediccions catastròfiques ja no poden ser mirades amb menyspreu i**

ironia. Als ciutadans de les generacions que vindran, els podríem deixar massa escombraries, deserts i brutícia» (LS 161).

Des d'aquest punt de vista podem afirmar que sovint no valorem la importància del que Francesc ha qualificat de **solidaritat entre generacions**.

35 SOLIDARITAT EN EL SI DE CADA GENERACIÓ: una necessitat

NOTA. *Solidaritat en el si de cada generació*. S'aplica al sentit de solidaritat entre els ciutadans d'una mateixa generació, sense distinció pel lloc d'origen, les races, les cultures o la condició social, amb una opció preferent pels menys afavorits.

Una altra dimensió de la solidaritat és la que ens mou a pensar i actuar tenint en compte que els destinataris de la nostra solidaritat no són tan sols les persones que ens són més properes, sinó també totes les que formen part de la generació que ara ocupa algun lloc del planeta Terra, és a dir, **els actuals habitants de la nostra casa de tots**.

És veritat que no coneixem les persones que viuen en llocs llunyans, però tots compartim la mateixa llar, els recursos que tenim al nostre abast pertanyen a tots, i tots tenim el mateix dret a beneficiar-nos-en.

Podem entendre el que Francesc ens ha explicat en el capítol primer d'aquesta Carta si recordem allò que sant Joan Pau II ja havia escrit «**Déu ha donat la Terra a tot el gènere humà perquè sustenti tots els seus habitants, sense excloure ningú ni privilegiar ningú**»; i també havia escrit: que «no és conforme amb el disseny de Déu usar aquest do de tal manera que els seus beneficis n'afavoreixin només uns quants» (LS 93).

En aquest mateix context Francesc ha raonat que **la propietat privada està subordinada a la destinació universal de tots els béns creats**, i que «*el medi ambient és un bé col·lectiu, patrimoni de tota la humanitat i responsabilitat de tots. Si ens apropiem d'alguna cosa és només per administrar-la en bé de tots. Si no ho fem així, carreguem sobre la nostra consciència el pes de negar l'existència dels altres*». I ha recordat que els bisbes de Nova Zelanda es van preguntar: «**Què significa el manament 'No mataràs' quan un vint per cent de la població mundial consumeix recursos en tal mesura que roba a les nacions més pobres, i també a les generacions futures, el que necessiten o necessitaran per sobreviure**» (LS 95).

Aquí és on entra en joc la **solidaritat en el si de cada generació**.

«Avui creients i no creients estem d'acord que la Terra és una herència comuna, els fruits de la qual han de beneficiar tothom. Per als creients, això es converteix en una qüestió de fidelitat al Creador» (LS 93).

- Estàs d'acord amb aquesta manera de concebre la **solidaritat en el si de cada generació**? Què et cal canviar per esdevenir solidari de debò?
- Quin dret tenim a abusar de béns que no són a l'abast d'una gran part dels habitants de la Terra?

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS

Façana vivent de la seu de l'Agència Europea del Medi Ambient a Copenhaguen.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

També cal tenir en compte la contaminació de les aigües superficials

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

L'Agència Europea del Medi Ambient el 2012 ja va avaluar l'estat global, des del punt de vista ecològic, de les masses d'aigua dels rius, llacs, aiguamolls i aqüífers. El resultat va ser que calia fer-hi alguna cosa perquè la cosa començava a ser alarmant, per la contaminació que s'hi detectà. Les van donar unes directrius que els governs dels estats havien d'observar. Resultat? Sembla que poc s'ha aconseguit, perquè ara, 6 anys després, s'ha tornat a fer el mateix estudi per la dita Agència Europea i s'ha vist que l'estat ecològic global no ha millorat pas gaire. Certament, els estats membres de la Unió Europea han fet esforços per millorar l'estat de l'aigua mitjançant la millora d'un tractament adequat per a les aigües residuals i la reducció de vessaments contaminants procedents de terrenys de cultiu, però ha resultat insuficient, en part perquè no es compliren les ordres rebudes. Caldrà exigir més. Però s'ha vist que també impedeixen la recuperació de les aigües les barreres de les grans preses i embassaments i les canalitzacions de formigó que fan canviar el curs de certs rius i rierols.

El resultat global d'enguany ha estat que només un 40% dels rius, llacs i aiguamolls d'Europa presenten bon estat ecològic. A Espanya s'ha vist que només un 38% estan en bon estat químic, mentre que un 46% no arriba al bon nivell, i del 16% restant no se'n té informació. I a Catalunya, concretament, només un 36% de rius, llacs i aiguamolls presenten bon estat i el 58% suspèn

l'examen, quedant un 6% que no té dades.

Uns dels contaminants més importants són els nitrats que provenen dels vessaments originats a les granges de bestiar o als camps de cultiu. Constitueixen un problema gravíssim. Però cal afegir-hi els abocaments d'aigües residuals no connectades a sistemes de sanejament i la infiltració de substàncies químiques perilloses provinents d'indústries o de llocs d'emmagatzemament de residus. Pel que fa als nitrats des de 2012 s'ha aconseguit anar minvant-ne les concentracions, però, per desgràcia sembla que ara tornin a pujar. Esperem que només ho sembli. El comissari de Medi Ambient de la UE diu, amb un cert optimisme: «Gràcies a l'aplicació de la legislació europea en matèria d'aigua, la qualitat de l'aigua dolça a Europa està millorant gradualment, però és necessari redoblar els esforços per aconseguir que tots els llacs, rius, aigües costaneres i masses d'aigua subterrània estiguin en bon estat.»

Que tothom faci cas dels que són experts en la matèria i, redoblant els esforços, es pugui posar la solució d'aquest altre problema ecològic que ens afecta a tots. Com diu el papa Francesc a l'encíclica *Laudato Si'*, «l'accés a l'aigua potable i segura és un dret humà bàsic, fonamental i universal», i, per tant, els estats han de vetllar perquè tots tinguem ben segura (sense contaminació) l'aigua potable que necessitem. Que així sigui.

**JOAN PALLARÈS-
PERSONAT**

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

L'arquitecte al seu despatx. Fons Família Padrós.

El badaloní Joan Padrós i Fornaguera va ser un arquitecte dels segle XX, que en el tema religiós, va deixar-nos tres obres a la seva ciutat, una va ser la nova edificació del temple del Sant Crist del Canyet, després d'haver estat completament destruït l'antic durant la guerra; l'altre la parròquia de la Mare de Déu de la Salut i l'última la restauració de la parròquia de Santa Maria. La resta van ser obres civils, la majoria dins de Badalona d'on va ser arquitecte municipal.

Nascut el 1901, fill de constructors, rebé una sòlida formació als Maristes de Badalona, cursant el batxillerat a Barcelona i obtenint als 24 anys, el títol d'arquitecte. Considerat inicialment dins del corrent racionalista de la seva època, posteriorment adoptaria la línia més eclèctica.

Els seus primers projectes són de 1926: habitatges, botigues, reformes, però el 1930 col·laboraria amb l'escultor Frederic Marès al Panteó de la família Parera, al cementiri de Granollers i realitzaria una de les seves obres més conegudes, també fora de Badalona, l'Edifici Cros, per a S.A. Cros, al Passeig de Gràcia, 56, cantonada Aragó, de Barcelona, molts anys seu de la companyia química, avui botiga de moda i oficines, edifici de clara influència de l'arquitectura americana d'aquells anys.

En temps de la República i com a arquitecte municipal contribuï a la construcció d'habitatges modestos per a obrers, el que aleshores se'n

deien «cases barates» i durant la guerra va col·laborar amb la CENU projectant diverses escoles, i el 1938, com a arquitecte interí, va supervisar la construcció de refugis i defenses contra els bombardejos d'aviació.

Depurat el 29 de gener de 1939 pel nou règim, el 22 de febrer era confirmat de nou en el lloc. Després seris arquitecte municipal de Montgat, passada la guerra, i alternant obra civil, va construir, entre 1946 i 1951, la parròquia del Sant Crist del Canyet, en haver estat destruïda l'anterior el 1936.

Entre 1956 i 1958 va ser l'arquitecte del bloc d'habitatges de "la Caixa" al carrer dels Arbres, un edifici inscrit en la categoria que les caixes d'estalvis d'aquells anys promovien davant la manca d'habitatges, uns edificis per a classes mitjanes, prou sòlids dins les construccions de l'època, obra que alternaria, entre 1956 i 1964 amb la construcció de la nova parròquia de la Mare de Déu de la Salut.

El 1959, havent mort Joan Amigo i Barriga, arquitecte també badaloní del qual durant el Bienni Negre de 1934 ell havia estat adjunt com a arquitecte municipal, va realitzar la restauració del temple de Santa Maria a la part de llevant.

Casat amb Carme Galera Cuffi, enviudaria el 1941, quan la seva dona tenia 36 anys i li havia donat set fills; excursionista i col·laborador de la premsa local, soci del Círcol Catòlic, l'arquitecte Joan Padrós, va morir a Badalona el 1966 i el seu fill Joan Antoni l'any 2002 va donar a l'Arxiu Històric local el seu fons documental.

GENT DE CASA

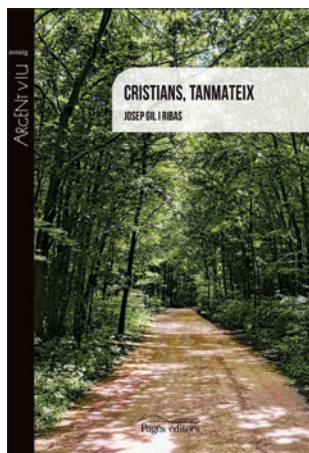
Joan Padrós i Fornaguera

AUTORS DIVERSOS

El compromís ètic del mestre
Claret, 2018, 170 pàg.

Aquest llibre és un itinerari per aprofundir en el compromís pedagògic de tot professional de l'educació. Un itinerari que ofereix paisatges ben diversos de la mà de mestres, filòsofs, poetes, artistes plàstics... Una sèrie de paraules donen contingut a aquest compromís, com ara dret, deure, responsabilitat, acolliment, llibertat o diàleg.

JOSEP GIL I RIBAS

Cristians, tanmateix
Pagès, 2018, 200 pàg.

El prevere i teòleg Josep Gil i Ribas concep, en aquestes pàgines, una Església d'estructura laïcal: petites comunitats que, en lloc de mirar cap endins, mirin cap al món amb vocació de comprometre's en la societat segons l'esperit de l'Evangeli. Una Església que superi la dicotomia entre laïcat i clergat i se centri en l'essència cristiana i humana.

Llibres més venuts el mes de setembre

AUTORS DIVERSOS

El compromís ètic del mestre
Editorial Claret

YUVAL NOAH HARARI

21 lliçons per al segle XXI
Edicions 62

JOAQUIM FORN

Escrits de presó
Enciclopèdia Catalana

+claret

LAURA PINYOL

El risc més gran
Amsterdam, 2018, 356 pàg.

L'escriptora Laura Pinyol ens proposa, mitjançant la mirada serena i rebel de la Júlia, un salt al buit per descobrir què som capaços de fer quan perdem la por i ens atrevim a viure en llibertat. Una novel·la vitalista i commovedora, de dones poderoses, d'universos familiars molt diversos i de personatges que se t'arrapen a la pell i a l'ànima.

MANUEL ALEJANDRO HIDALGO

El empleo del futuro
Deusto, 2018, 302 pàg.

L'economista Manuel Alejandro Hidalgo fa una anàlisi de la feina actual i descriu com evolucionarà el mercat laboral en els propers anys. Així mateix, proposa les pautes necessàries per enfrontar-nos al rept que l'auge tecnològic suposarà per a les noves generacions i les mesures que hauran d'adoptar les empreses per a aquest canvi.

CRÍTICA TEATRAL

ANDREU SOTORRA
andreu.sotorra@gmail.com

«Maremar»: una troballa de Dagoll Dagom

Maremar és una troballa. La companyia Dagoll Dagom ha fet un espectacle únic, singular, inclassificable, interdisciplinari, amb salabor mediterrània... i fortament compromès per testimoniar una de les vergonyes de la societat actual: el drama dels refugiats.

Mare, mar... maremar... un joc de paraules que té el seu origen en la cançó del 1985 de Lluís Llach i que simbolitza la presència del mar Mediterrani i la mare que el cantant havia perdut un any abans. I això és el que passa també dins del muntatge.

Dansa, música, teatre dins el teatre, conte clàssic, drama... Una barreja que transporta imaginativa-

ment els espectadors des de la ficció teatral a la crueltat de la realitat d'avui mateix, des de les terres de la Mediterrània clàssica: Antioquia, Tarsi, Pentàpolis... a la Grècia del segle XXI tacada de mort. Del naufragi de Pèricles i la seva odissea èpica al naufragi anònim de pasteres i la seva odissea fugitiva de les guerres i la fam.

Maremar té atractius molt suggeridors: un cant a *cappella* d'algunes de les peces més sensibles de Lluís Llach que es refereixen al mar, a la mort, a la pèrdua, a l'exili, a la vida..., introduïdes en els moments essencials de la trama que s'explica i es representa com un joc de l'obra «Pèricles, príncep de Tir». I unes escenes d'alta poètica amb moviment coreogràfic i il·luminació, elegants i brillants, que ha creat la coreògrafa Ariadna Peya i que resolen accions tan complicades teatralment com el vaivé dels naufragis o la marxa dels refugiats. Un conjunt d'atractius que configuren tota la bellesa estàtica i escènica de *Maremar* i que fan esclatar els espectadors dempeus, amarats per l'onada de ficció mediterrània de l'escenari que s'estén per tot el teatre com un clam col·lectiu de realisme, amb la mirada posada en les discretes projeccions que s'intercalen d'embarcacions d'oenagés atapeïdes de refugiats que malden per sobreviure a la recerca d'un món millor.

L'actriu Elena Tarrats (en primer terme), que fa el paper de Marina i de Refugiada, protagonitza l'espectacle «Maremar», de Dagoll Dagom, al Teatre Poliorama

© David Ruano

«MAREMAR»,

adaptació de «Pèricles, príncep de Tir», de William Shakespeare
MÚSICA: Lluís Llach
INTÈRPRETS: Roger Casamajor, Anna Castells, Cisco Cruz, Mercè Martínez, Marc Pujol, Aina Sánchez, Marc Soler, Elena Tarrats i Marc Vilajuana
DIRECCIÓ: Joan Lluís Bozzo.
Companyia Dagoll Dagom
Teatre Poliorama, Barcelona.
Fins al 13 de gener

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

DAVID CLARET
Arquitecte i geògraf

El catanyol correcte, fumiga'l

ENRIC GOMÀ

Control de plagues
92 paraules catalanes per fumigar
Editorial Pòrtic, 2018, 240 pàg.

Si us dic que la darrera vegada que vaig menjar una ensalada vaig digerir fatal, què us sembla? I que fa falta que realitzi una pregària a la Verge (i que cerqueu un sacerdot) per assolir un treball digne? I que ho heu de fer sense peresa i amb molta sensatesa? I que si la Verge és la de Montgrony haureu d'apropar-vos-hi fent senderisme, amb cura de no rrelliscar i fer-vos un morat... Què? Tot normal? Espero que, fins ara, la correctora de *Catalunya Cristiana* no m'hagi corregit res, perquè tot el paràgraf anterior és estrictament correcte, diccionari de l'IEC *dixit*: darrer, ensalada, digerir, realitzar, Verge, cercar, sacerdot, assolir, treball, peresa, sensatesa, apropar-se, senderisme, rrelliscar, morat...

Però no em sobtaria gens que la mateixa correctora, sempre atenta a la llengua natural, s'hi hagués abocat amb ràbia bolígraf vermell en mà. I ben fet que faria. Perquè, fora de les Illes, qui diu darrer i cercar? Qui realitza coses podent-les fer? I què me'n dieu, d'assolir i l'esguerro de l'avaluació de l'ESO: no assoliment! No us hi trenqueu el cap: vol dir que ha suspès. I sacerdot? «Bon dia, sacerdot, Déu vos guard!» Això li hauria dit la meva padrina pallaresa al mossèn? I el pobre seny nostrat, arraconat per una sensatesa que vehiculen diaris traduïts? Quina mandra! Vull dir, quina peresa! Santa peresa! I una paraula que em posa especialment nerviós: senderisme. Quina cosa més insípida, pròpia d'un catàleg del Decathlon! Quan era que fèiem muntanya? Quan no fèiem servir els bastons, els pals, com diu tothom, vull dir, tot el mó... Prou. Que m'esvero. M'esvero! Massa català. Massa natural. Perdoneu.

Fa poc Eduard Brufau, a la Rauxa, ens alertava de l'empobriment (llegiu-hi castellanització) de les estructures lingüístiques del català: se m'ha caigut i altres perles similars. I als que de ben petits vam aprendre a dir segell i bústia ens deien que les paraules rai, que el que importa és la sintaxi (i la pronúncia, ai las!). Sí, però no del tot. Les paraules de sempre també importen. Llegiu *Control de plagues*. Contra vent i marea, fumiguem el catanyol, per molt que surti al diccionari.

RAUXA

La segona bellesa

El foraster que passeja per una ciutat italiana de seguida queda corprès per la bellesa d'esglésies, palaus, places i museus. Per poca sensibilitat artística que es tingui, l'atracció que tot el conjunt exerceix sobre el visitant és irresistible i quasi automàtica. Una cosa semblant passa amb molts paisatges d'alta muntanya: les grans parets rocoses, els boscos verds i frondosos, els rius d'aigua clara i brunzent, les immenses congestes de neu perenne... tot això tan bell s'imposa per ell mateix. L'home gairebé no ha de fer res.

El foraster que passeja per Jerusalem pot travessar la ciutat vella de punta a punta i no hi veurà cap obra d'art exquisida; el paisatge polsegós i senzill d'una comarca de secà passa fàcilment desapercebut; l'oïda no sempre se sent complaguda amb l'aspror aparent de les melodies gregorianes que canten els monjos; qui per primera vegada es troba cara a cara amb una persona amb síndrome de Down molt possiblement quedarà estranyat. Aquí la bellesa no es mostra amb tota la seva esplendor triomfant, no s'imposa. Queda subtilment velada i espera pacientment i en silenci que l'home la descobreixi. Fins a tal punt es nega a forçar l'home, que està disposada a ser negligida i trepitjada. Però si l'home deixa de seguir el que l'enlluerna anirà descobrint aquella bellesa que sempre l'havia esperat.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Altres bisbats

NOVAHUMANITAS

Els caps de setmana **20 i 21 d'octubre i 27 i 28**, a Ciempozuelos, formació humana *Aprender a analizarme* amb M. Àngeles de los Ríos (www.novahumanitas.org).

Barcelona

EPISCOPUS

El **diumenge 14 d'octubre**, a les 18.00, oratori musical *Diàleg patriarcal* (homenatge als bisbes Oliba i Torras i Bages) a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona.

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL

El **dilluns 15 d'octubre**, a les 19.00, actualitat cultural i religiosa del mes amb Ariadna Oltra (c/ València, 244 - Barcelona); el **dimecres 17**, a les 19.00, presentació del llibre *Restaurar la política. Pensaments a propòsit de Jacques Maritain* de Joan Rigol. Hi intervien: l'autor, Artur Mas i Manel Pousa (Casa del Llibre, rbla. Catalunya, 37 - Barcelona).

INTERIORITAT

Del **dilluns 15 d'octubre al dijous 18**, a les 18.00, meditació i conferència; el **divendres 19**, taula rodona i pregària interconfessional; el **dissabte 20**, a les 19.00, concert *Mystica* d'Airun. Ponents: Natàlia Pla, Teresa Guardans, Francesc Grané, Miguel Márquez i Carmen Parra. Carmelites Missioneres, c/ Immaculada, 55 - Barcelona.

BÍBLIA

Els **dimarts del 16 d'octubre al 20 de novembre**, a les 17.30, curs *Dios es fiel a su pueblo. Patriarcas y matriarcas de Israel*. Parròquia Mare de Déu de la Medalla Miraculosa, c/ Consell de Cent, 110 - Barcelona.

ACIDH

El **dijous 18 d'octubre**, a les 16.00, jornada anual amb conferències de Francesc Torralba (*L'art de cuidar i deixar-se cuidar*) i Jaume Ferrer (*Qüestions ètiques en la nostra assistència als pacients*). Hospital Universitari Vall d'Hebron. Cal confirmar l'assistència: tel. 932 859 997.

MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI

El **dijous 18 d'octubre**, a les 18.30, conferència de Mn. Francesc Nicolau sobre *Fenòmens violents detectats en la galàxia* al Seminari (c/ Diputació, 231 - Barcelona).

TALLERS DE PREGÀRIA I VIDA (P. I. LARRAÑAGA)

El **divendres 19 d'octubre**, a les 16.00, sessió informativa al Centre Kairos (av. Roma, 21 - Barcelona). Tel. 649 161 615 (Gemma).

UNIÓ DE RELIGIOSOS DE CATALUNYA

El **dissabte 20 d'octubre**, a les 9.45, formació permanent amb Xavier Morlans sobre *Per què costa tant comunicar la fe avui? Propostes*, a Barcelona. Inscripcions: urc.info@gmail.com.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dissabte 20 d'octubre**, a les 10.00, sessió sobre *Creure des del sofriment* amb José Manuel Andueza (tel. 933 172 338).

SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dissabte 20 d'octubre**, a les 10.00, recés amb cítara *Als acords d'interludis de cítara* amb la Gna. Conxa Adell (c/ Anglès, 55 - Barcelona).

PARES TEATINS

El **diumenge 21 d'octubre**, a les 18.00, concert solidari de Camerata Glière amb obres de Corelli i Quantz, entre altres. Església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

PASTORAL DE LA SALUT

El **dissabte 27 d'octubre**, a les 9.30, XXX Jornada catalana de Pastoral de la Salut amb el tema *Voluntariat en la Pastoral de la Salut*, al Seminari conciliar de Barcelona. Inscripcions: tel. 933 171 597.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els consagrats despertin el seu fervor missioner i estiguin presents entre els pobres

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*

Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Arxiu i fotografia: *Eulàlia Grande*

Corresponsals: *Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Ferran Agulló, Maria Balart, Pilarín Bayés, Esther Borrego, David Claret, Agustí Codinach, Antonio Gil, Joan Guiteras, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quíque, Jesús Renau, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Àngel Rodríguez, Lluís Serra, Valentí Serra, Lluís M. Sistach, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja,*

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura*

Administració: *Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació: *Carlos Aguado*

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.*

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

CARME MUNTÉ

Nascut a Kinshasa el 1973, el capellà Ambroise Longi cursa actualment el doctorat en Filosofia a la Universitat Catòlica de Lovaina, a Bèlgica. La tesi versa sobre el diàleg intercultural en el pensament d'Alfred North Whitehead. Ha estat uns dies a Barcelona convidat per les germanes de la Immaculada Concepció de Castres. Longi va ser ordenat capellà l'any 2002 i pertany a la diòcesi de Kenge. Té previst acabar la tesi doctoral l'any 2020 i aleshores tornar a casa.

Vostè és originari de la diòcesi de Kenge, sufragània de l'arquebisbat de Kinshasa. Quina és la realitat de la diòcesi?

La diòcesi de Kenge té uns 700.000 habitants, la meitat dels quals són catòlics. La influència de l'Església catòlica és conseqüència de l'evangelització que s'hi ha fet al llarg dels anys. És especialment rellevant el seu testimoni a través de la tasca en hospitals, escoles i en assistència en general a la població.

Quina presència tenen a la seva diòcesi les esglésies evangèliques d'origen nord-americà? Per què atrauen tant?

La seva influència té diferents causes: dimensió emocional, dimensió social, dimensió política i dimensió econòmica. En una greu situació de pobresa, fàcilment utilitzen el sofriment de les persones per dominar-les i condicionar-les d'alguna manera. Però també cal dir que aquestes esglésies proposen un camí cap a Déu que cal respectar.

Quina és la vivència del diàleg ecumènic i interreligiós?

Al Congo tothom entén que ha de tenir una religió. Per tant, el diàleg entre les diferents pràctiques religioses no és cap problema. D'altra banda, quan els bisbes catòlics escriuen una carta pastoral sempre s'adrecen a tots els cristians i homes i dones de bona voluntat. Són conscients que parlen per a tothom.

Andrea Riccardi parla del concepte i la idea d'Euràfrica. Comparteix aquesta idea?

El que aquesta idea em sugge-

Ambroise Longi, capellà congolès

Ambroise Longi a la seu de Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana».

«L'home africà viu unes relacions més profundes amb la natura»

reix és la necessitat d'un diàleg entre Europa i l'Àfrica, cosa que comparteixo. Ara bé, cal veure sobre quina base es fa aquest diàleg i amb quin objectiu. Si té una vocació de fraternitat, indubtablement és bo.

La visió del temps i de l'espai a l'Àfrica és diferent de l'europea. Com ens pot enriquir?

El més específic és que l'home africà viu unes relacions més profundes amb la natura. Tenint en compte aquesta relació forta, l'espai es converteix també en la casa comuna, que tothom ha de respectar.

Li ha sorprès la situació de les persones grans a Europa?

Una cosa maca a Europa és que les persones viuen molts anys i que augmenta l'esperança de vida. Però

és veritat que a l'Àfrica els ancians viuen amb la família. La concepció que tenim de la família és més àmplia i inclou pare, mare, avis, fills, oncles...

L'estructura tribal marca el capteniment dels africans? Com entendre la idea de tribu?

Us ho explicaré de manera senzilla. Els catalans, si forméssiu part de l'Àfrica, seríeu una tribu. Cada tribu comparteix un origen històric i uns trets culturals. En molts llocs de l'Àfrica, la tribu té encara un rol important en la mentalitat dels africans. L'home, la dona, saben que pertanyen a una tribu en concret, tenen aquesta consciència, i mantenen relacions d'amistat amb les tribus veïnes. Les guerres només venen motivades per la politització i pel mal ús que se'n fa.

Exposició
21.9.2018 - 20.01.2019
Palau Robert
Sala 4 Cotxeres

PATUFET ON NETS?

Aureli Capmany

(1868-1954)

